

ARANY KRISZTINA

FIRENZEI KERESKEDŐK, BANKÁROK ÉS HIVATALVISELŐK MAGYARORSZÁGON (1370–1450)

Prozopográfiai adattár

Előszó az adattárhoz

A középkori firenzei–magyar kereskedelmi kapcsolatok jelentős szerepet játszottak a XIV–XV. századi magyar királyság gazdasági életében. A firenzei üzletemberek tőkeerejük és rugalmasságuk révén a korabeli Európa összes régiójában jelen voltak. Alkalmazkodva a helyi viszonyokhoz és lehetőségekhez, a lehető legteljesebb mértékben igyekeztek kiaknázni az adott régió által nyújtott gazdasági lehetőségeket. Doktori kutatásaim során a Luxemburgi Zsigmond uralkodása idején (1387–1437) a magyar királyság területén dolgozó firenzei kereskedők tevékenységének gazdasági és társadalomtörténeti vonatkozásait vizsgálom. A tervezett disszertáció két módszert, a kvantitatív és az egyes személyekre illetve családokra vonatkozó esettanulmányokat alkalmazva igyekszik elemezni ezeknek a firenzei üzletembereknek a magyarországi működését és bemutatni firenzei hátterüket.¹ A doktori kutatások keretében eddig elvégzett adatgyűjtésem eredménye az itt megjelenő prozopográfiai adattár, amelyet az Engel Pál által meghonosított módszer alapján készítettem, és amely reményeim szerint a kutatómunka előrehaladtával tovább fog bővülni.²

Az adattár alapját a magyar és nemzetközi szakirodalomban már említésre került firenzei üzletemberekre vonatkozó adatok képezik. Elsősorban a rájuk vonatkozó adatokat kerestem eddigi kutatómunkám során firenzei és magyarországi levéltári anyagokban. Arra törekedtem, hogy minél több adatot feltárva a lehető legrészletesebb képet adjam egy adott személynek mind a magyarországi tevé-

---

1 Jelen adattár a Közép-európai Egyetem Középkortörténeti Tanszékén, folyamatban lévő PhD kutatásaim keretében készült. Hálával tartozom Teke Zsuzsának, konzulensemnek a doktori kutatásaimra vonatkozó értékes tanácsait, valamint az adattár publikációra történő előkészítésében nyújtott felbecsülhetetlen segítségét illetően. Az ezidáig elkészült esettanulmányokat lásd *Arany*, 2006.; *Arany*, 2007.; *Arany*, Firenzei–magyar kereskedelmi kapcsolatok.

2 *Engel*, 1998.

kenységéről, mind pedig a firenzei társadalmi és gazdasági háttéréről. Ez utóbbit különösen fontosnak tartom, hiszen ily módon árnyaltabb és összetettebb képet kapunk a firenzei kereskedők magyarországi jelenlétének gazdaság- és társadalomtörténeti aspektusairól.

Az adattár összeállításánál elsősorban a gazdasági, üzleti tevékenységgel kapcsolatos, valamint a firenzei forrásokból elérhető fontosabb társadalom- és gazdaságtörténeti, illetve a magyarországi és firenzei hivatalviselésre vonatkozó fontosabb adatok szerepeltetésére törekedtem.³ Remélem, hogy az így létrejött anyag közzététele segítséget nyújt más, a korszakot kutató szakembereknek is.

Az adattár forrásbázisát illetően ezidáig a Firenzei Állami Levéltárban őrzött 1427-es, 1430-as, 1433-as firenzei catastoknak a hazai és nemzetközi szakirodalomból már ismert firenzei kereskedőkre vonatkozó adatai kerültek átnézésre. A Firenzében 1427-ben bevezetett adóreform, a catasto iratanyaga Firenze város gazdasági, társadalmi életének egyedülálló dokumentációja. A firenzei polgár család-fők, elsősorban ingatlan befektetésektől, kereskedelmi és bankügyletekből, valamint az államnak nyújtott közkölcsonökből származó nyereségét tartalmazó részletes adóbevallásai számos magyarországi vonatkozást tartalmaznak.⁴ A Mercanzia, azaz a firenzei kereskedelmi ügyészség iratanyaga az adattárban egyenlőre nagyon kis mértékben reprezentált, annak ellenére, hogy a társasági, kereskedelmi szerződések, vitás örökösödési és üzleti ügyeket tartalmazó fond feltehetőleg sok érdekes adatot tartalmaz.⁵ Ennek az az oka, hogy az egyébként nagy terjedelmű levéltári egységnek a kutatását nagyban nehezíti az iratanyag rossz fizikai állapota és a segédletek teljes hiánya. A Firenzei Állami Levéltár digitalizálási tevékenységének, valamint a David Herlihy és Christiane Klapish-Zuber neve által fémjelzett számítógépes feldolgozásoknak köszönhetően a Medici Avanti il Principato (MAP) fond anyaga digitalizált változatban, míg az 1427-es, Firenze városra vonatkozó Catasto anyag részletes, a főbb adatokat is feltüntető indexe kutatható interneten is.⁶ Hasonlóképpen a Tratte valamint a Mercanzia fondok városi és céhbeli vezető tisztségviselők választására vonatkozó iratanyagai alapján készült

---

3 Néhány esetben terjedelmi okokból kivételt kellett tennem, így pl. az egyébként kereskedelmi és pénzügyleteket is bonyolító Filippo Scolari, azaz Ozorai Pipo (1369–1426) működését illetően az egyéb, hadi, jogszolgáltatási tevékenységére vonatkozó, egyébként bőséges adatokat nem emeltem be az adattárba.

4 ASF Archivio del Catasto. A catasto-ról ld. *Teke*, 1984. Az 1427-es Catasto adatainak feldolgozását ld. *Klapisch-Herlihy*, 1988.; A firenzei adóreformokról ld. *Conti*, 1984.; *Molho*, 1971.

5 ASF Archivio della Mercanzia. A Mercanzia működéséről ld. *Astorri*, 1998.

6 A Klapisch-Herlihy féle feldolgozás részletes mutatóját ld. Online Catasto.

adatbázis is elérhető interneten.⁷ Ez utóbbinak, a Magyarországon dolgozó üzletemberekre vonatkozó adatai felsorolás szintjén kerültek be az adattárba, mintegy jelezve az anyavárosban betöltött társadalmi és gazdasági szerepüket, amely szoros összefüggésben állt városi tisztségekre történő választhatóságukkal. Emellett fontos közvetett információkat tartalmaz magyarországi tevékenységük kronológiáját illetően, hiszen az említett adatbázisban külön jelölik, amennyiben a megválasztott tisztségviselő távolléte miatt nem tölthette be azt a városi tisztséget, amelyre választották. Természetesen ez utóbbi adatok óvatosan kezelendők, hiszen az adatbázisban szereplő fő városi tisztségek, a Signoria (1 Gonfaloniere di Giustizia, 8 prior), valamint tanácsadó testületei, a Collegi (12 Buonomini, 16 Gonfalonieri di Compagnia) hivatalviselése kettő–négy hónapra, a céhes vezetők kinevezése általában négy hónapra szólt.⁸ Ugyanakkor néhány esetben több évi távollétról is tudomásunk van, ami egybevetve az egyéb vonatkozó firenzei, illetve magyarországi forrásanyagban szereplő dátumokkal, pontosíthatja az üzletemberek magyarországi tartózkodására vonatkozó ismereteinket.

Emellett a firenzei kancelláriai anyag, ezen belül a diplomáciai levelezés, a követutasítások és a firenzei követek jelentéseinek a címben megjelölt időszakra vonatkozó anyagait ellenőriztem és vetettem össze a Simonyi Ernő által a XIX. században összegyűjtött, és jelenleg a Magyar Tudományos Akadémia kéziratárában őrzött Flórenczi Okmánytár adataival.⁹ A követutasítások közül kiemelendő Rinaldo di Maso degli Albizzi jelentése 1426. évi magyarországi követjárásáról, amely a XIX. században publikálásra került és fontos információkat tartalmaz több, 1426-ban Budán, illetve Magyarországon a Scolari-k köréhez tartozó firenzei üzletemberrel kapcsolatban.¹⁰

Végül, de nem utolsósorban a publikált források közül jelentős adatokat tartalmaznak egyes kereskedőcsaládok feljegyzési könyvei, az ún. Ricordanze-k, amelyekben a családfő kronológikus rendben sorolta fel a családdal kapcsolatos fontosabb eseményeket.¹¹

A magyarországi okleveles anyagot illetően a Magyar Országos Levéltár Diplomatikai Levéltárában és Diplomatikai Fényképgyűjteményében, valamint a

7 A Tratte valamint a Mercanzia fondok városi és céhbeli vezető tisztségviselőkre vonatkozó iratanyagának (Tratte, Giornali delle Tratte, illetve Mercanzia, Tratte dei consolati delle arti, Mercanzia, Bastardello di Tratte) digitális feldolgozása elérhető: Online Tratte.

8 Firenze politikai berendezkedéséről és a városi tisztségviselők választási rendszeréről lásd: Guidi, 1981.; Ninci, 1992. Najemi, 1982; Rubinstein, 1997.

9 Flórenczi Okmtár I–II.

10 *Albizi*, 1869.

11 *Corsini*, 1965.; *Pitti*, 1986.

Zsigmond-kori Okmánytár köteteiben fellelhető adatokat hasznosítottam. Fontos adatokat tartalmaz a Tkalčić által közreadott Zágráb város oklevéltára is.¹² Emellett sok információ található az elsősorban a magyarországi egyházi karriert befutott, illetve magyarországi egyházi bevételeket kezelő firenzei üzletemberekre vonatkozóan a Lukcsics Pál által kiadott XV. századi pápai levelekben.¹³

Az anyaggyűjtés során a firenzei üzletemberek beazonosítása több esetben nehézségeket okozott a nem egységes névadásnak, illetve névhasználatnak köszönhetően, különösen a magyarországi okleveles anyagban, amely sok esetben „italicus”-ként vagy „gallicus”-ként szerepelteti őket. További nehézséget okoz az adott firenzei klánon belüli hovatartozásuk megállapítása, mivel a magyarországi okleveles anyag általában a firenzeiek által ekkoriban használt patronimikont (apa keresztnévének feltüntetése) sem említi. A letelepedett és nemességet kapott családok esetében névcserét jelenthetett a birtok után felvett nemesi név használata is. Ugyanez a nehézség a firenzei levéltári anyag kapcsán is felmerül, mivel a klánok többségének névadási szokására jellemző egyes keresztnévek igen gyakori használata, ennek következtében több esetben található a patronimikont is beleértve teljesen egyező név. Ezért az adattárban pl. az Online Tratte adatainak beemelésekor kizárólag abban az esetben jelöltem az ott szereplő adatokat, ha azok minden kétséget kizárólag a Magyarországon dolgozó személyre vonatkoztak.

Az adattárban szereplő személyek némelyikénél a patronimikon nem ismert, esetükben az olasz forrásokból történő beazonosítás a gyakori keresztnév használati egyezések miatt szintén problémát okoz.

Az adattár jelenleg 67 firenzei családhoz tartozó 144 személyre vonatkozóan tartalmaz adatokat. Mintegy 81 személy (43 család) szerepel, mint legalább egy alkalommal személyesen is a magyar királyság területén dolgozó üzletember. Ezek többsége valóban csak egy alkalommal szerepel a feldolgozott forrásokban, tehát ők feltehetőleg nem tartózkodtak huzamosabb ideig a királyság területén és tevékenységük egészét tekintve a magyarországi ügyleteik nem lehettek jelentősek. A jelenleg ismert adatok szerint mintegy 31 olyan családot ismerünk, melynek több tagja dolgozott Magyarországon. Ezen családokhoz tartozó 94 fő érintett magyarországi tevékenységben és mintegy 77 személy közülük személyesen is tartózkodott hosszabb-rövidebb ideig a királyság területén. Mintegy 19 család esetében két generáció magyarországi tevékenységére is vannak adatok.

A vizsgált időszakon belül két olyan időszak tűnik ki, amely során a források nagyobb számban említenek újonnan az ország területére érkező firenzei üzletembe-

---

¹² Tkalčić, 1889.

¹³ Lukcsics, 1931–1938. I–II. köt.

reket. Az első ilyen fordulópont az 1390-es évek közepére tehető. Az ezt követő mintegy 10 évben viszonylag alacsony az újonnan érkező firenzei üzletemberek száma. Az 1410-es évek elején azonban újabb látványos fordulat figyelhető meg. Filippo Scolari ekkorra már Zsigmond közvetlen tanácsadói közé tartozott, az ország pénzügyi igazgatásában betöltött vezető szerepe főleg 1415 után több honfirtársát, köztük rokonait is a királyságba vonzotta.¹⁴ Mivel a regálé jövedelmek nem fedezték Zsigmond király szükségleteit, egyre több tőkeerős firenzei pénzember tűnt fel a király hitelezőjeként, ilyen volt Giovanni di Bartolomeo Panciatichi és fiai is.¹⁵ Buda királyi székhellyé fejlődése, az állandó királyi udvar, az ott megforduló követéségek és a gyorsan gazdagodó budai polgárvárosi réteg luxuscikkek iránti kereslete szintén ösztönzőleg hatott a főként luxusszöveteket, fűszereket értékesítő firenzei kereskedők számára.¹⁶ Ugyanakkor a firenzei pénzügyi helyzet romlása arra ösztönözte a firenzei pénzembereket, hogy tőkájukat lehetőleg viszonylag távoli régiókba menekítsék. Erre szintén a Panciatichi család kínál jó példát.¹⁷ Az 1412 és 1427 közötti időszakot a firenzeiek a Magyar Királyság területén feltehetőleg korábban sosem tapasztalt intenzív jelenléte jellemezte.

Az 1427–28-ra datálható törés, amelyet az adattár információi is megerősítenek, szintén több tényezőre vezethető vissza: egyrészt Ozorai Pipo 1426-ban bekövetkezett halála fontos pártfogótól fosztotta meg az országban dolgozó, nagyrészt korábban általa foglalkoztatott firenzei honfirtársait. Emellett Zsigmond és Firenze szembenállásának és nyilván az uralkodó pénzhiányának köszönhetően, ezekben az években, a diplomáciai források tanúsága szerint, sorozatos atrocitások érték az országba érkező illetve ott huzamosabb ideje dolgozó firenzeieket. Ennek következtében a forrásokban újonnan feltűnő firenzeiek száma ebben az időszakban csökkent.

A hosszabb távra letelepedett firenzei üzletemberek közül 17 családhoz tartozó 31 fő dolgozott hosszabb-rövidebb ideig a királyi pénzügyigazgatásban, főként a só-, bányá- és pénzverőkamarák, valamint a harmincadvám kamarák adminisztrációjában.

A bányá- és pénzverő kamarák esetében 1392 és 1417 között valóban nincs adat firenzei származású kamaraispánok jelenlétére.¹⁸ Ugyanakkor Zsigmond uralkodásának kezdetén a dalmáciai sókamarát firenzei származású hivatalnokok igaz-

14 Engel, 2001. 181., 220. p.

15 Teke, 2001. 58. p. A Panciatichi család magyarországi tevékenységére részletesebben Arany, Firenzei-magyar kereskedelmi kapcsolatok.

16 Fügedi, 1972.; Kubinyi, 2001.

17 Conti, 1984. 345. p.

gatták három éven át. 1401-ben pénzügyi reformok keretében Scolari-ra bízta az uralkodó az országban található sókamarak kezelését, aki 1426-ban bekövetkezett haláláig állt azok élén.¹⁹

A fenti információk alapján látható hogy a firenzeiek hol kisebb, hol nagyobb intenzitással ugyan, de jelen voltak a királyság pénzügyigazgatásában. Ugyanakkor megfigyelhető, hogy érdeklődésük a XIV. század végétől kezdve a bányakamarák helyett elsősorban az akkoriban jól jövedelmező sókamarak illetve a főként déli harmincadok felé fordult. A vezető pénzügyigazgatási tisztségeket Zsigmond néhány közvetlen munkatársa, a firenzeiek közül Scolari, Noffri Bardi, Francesco Bernardi, a Melanesi és Manini fivérek és esetenként az ő leszármazottaik töltötték be. Az ő familiárisaik között szintén találunk firenzeieket, akik első alkalmazóik halála után több esetben a királyi jövedelem kezelését átvevő méltóságviselők szolgálatába (pl. a Noffrik, Tallóci Matkó vagy Újlaki Miklós) léptek át. Az 1440-es években ugyanakkor a vezető pozíciókban már nem találhatunk firenzei pénzembereket. Ugyanebben az időszakban az eddig ismert források tanúsága szerint általánosságban véve is csökkent a királyságba újonnan érkező firenzei üzletemberek száma.

A firenzeiek jelenléte a magas egyházi méltóságokban egybevág Zsigmond azon törekvésével, hogy főként a jól javadalmazó, gazdag bevételekkel rendelkező egyházmegyéket lehetőleg hívei, köztük több esetben idegen, illetve nem nemesi származású bizalmasai kezelésébe juttassa.²⁰ A firenzeiek között jó példa erre a kalocsai érsekség világi kormányzatát ellátó Filippo Scolari és rokonai, Andrea, zág-rábi, majd váradi püspök kinevezése. Andrea Scolari embereként a szintén firenzei Currado Cardini töltötte be huzamosabb ideig a váradi prépostságot. Végül, Giovanni Melanesi váradi püspök szintén az uralkodó közvetlen munkatársai közé tartozott. Mályusz Elemér megállapítása szerint sok esetben részben mintegy fizetesként juttatta az uralkodó a kezükre ezeket a tisztségeket.²¹

Jelen információink szerint a magyar királyság területén személyesen dolgozó firenzei üzletemberek túlnyomó része városi környezetben élt. Több olyan firenzei található az adatbázisban, aki több magyarországi város polgárjogával is rendelke-

---

18 A budai pénzverőkamarát, és annak firenzei származású tisztviselőit illetően lásd *Huszár*, 1958. 60–82., 122–123. p.; *Mályusz*, 1958. A rézbányákra vonatkozóan ld. *Paulinyi*, 1933. 34. p.; *Teke*, 1995/1. 136. p.; *Draskóczy*, 2001.

19 A sókamarakról, a kamarai igazgatásról és a Manini-fivérek tevékenységéről ld. részletesen *Draskóczy*, 2001.; *Draskóczy*, 2004.; *Draskóczy*, 1996.

20 *Fügedi*, 1981. 94–95. p.

21 *Mályusz*, 2007. 166–167. p.

zett, ilyen a Talenti fivérek esete, Giovanni kassai és zarái polgár, Simone pedig kassai, pesti és pécsi polgárjoggal is rendelkezett.²²

A polgárjog megszerzése, főként Buda esetében a hosszabb távú, letelepedett kereskedésnek elengedhetetlen feltétele volt, tehát gazdasági érdekeiket szolgálta. Tudjuk a Budai Jogkönyv alapján, hogy a polgárjog megszerzésének több feltétele a is volt, többek között a város területén lévő háztulajdon és több más kritérium. A polgárjog a távolsági kereskedelem áruinak Budán történő nagybani értékesítéséhez, valamint a budai pénzverő-kamarai hivatalok betöltéséhez nélkülözhetetlen volt. Ennek alapján, még ha a források nem is említik a polgárjogot az ott lakó firenzeiek esetének legtöbbszörében, nagy valószínűséggel azok az üzletemberek, akikről egyébként tudott, hogy a városban laktak és ott kereskedhettek, rendelkeztek Buda város polgárjogával. Így az adatbázisban szereplő, polgárjoggal feltehetőleg rendelkező firenzeiek közel fele rendelkezhetett a budai polgárjoggal. Zsigmond uralkodása alatt Budán jelenleg három hosszabb távon, tehát legalább 10 évig működő firenzei alapítású cégről rendelkezünk információkkal, az ezekben dolgozó vállalkozók a Melanesi, Panciatichi, Capponi, Fronte családok tagjai közül kerültek ki.

Firenzei származású üzletemberek találhatóak még a vizsgált korszakban Nagyszebenben, és Kassán, tehát az északra, Krakóba vezető kereskedelmi út jelentős csomópontjainak tekinthető két városban.²³ Szeben jelentőségét tovább növelte, hogy bányá- és pénzverőkamara működött a városban ebben az időben, a közelben pedig további kamarák létesültek.²⁴

Zágráb az adattárban feltehetőleg alulreprezentált, tekintve, hogy a Gradec-ben, azaz a királyi városban firenzei kolónia létezett. Jelenlegi adataim szerint az egyetlen itt szereplő, hosszabb távon a városban élő firenzei származású polgár Leonardo Attavanti, a helyi harmincadvám harmincadosa volt.

Pesti és pozsonyi polgárjoggal rendelkezett Iacopo Venturi, aki a pozsonyi harmincad hivatalát viselte. Ő Pozsonyban telepedett le és a család második illetve harmadik generációja idejére a város jelentős kereskedő patricius dinasztiái egyikévé vált. Majorossy Judit kutatásainak köszönhetően részletes információval rendelkezünk a városi tanácsban betöltött helyükről, házasságaikról, részvételükről a pozsonyi Krisztus Teste konfraternitás alapításában.²⁵

---

22 *Teke*, 1995/1. 134., 139., 148. p.

23 *Teke*, 2004. 226–227. p.

24 Az Erdélyben dolgozó itáliaiakról bővebben ld. *Draskóczy*, 1994.

25 *Majorossy*, 2005. 258–260. p.

Az adattárban szereplő firenzei kereskedők között találhatunk a legfelsőbb vagyoni rétegből származó és kevésbé vagyonos üzletembereket is. A mögöttük meghúzódó család és rokonság, annak gazdasági háttére jellemző tevékenységi körük, valamint az egyéb általuk látogatott régiókra vonatkozó gazdag olasz forrásanyag lehetővé teszi működésük tágabb kontextusba ágyazott értékelését. Bár magyarországi tevékenységükkel kapcsolatosan egyenlőre csupán töredékes adatokkal rendelkezünk, az mégis egyértelműen kitűnik az információkból, hogy Magyarországot lehetséges piacként tartották számon a XV. század első felében. Ennek megfelelően építették ki kereskedelmi tevékenységük helyi infrastruktúráját, amelybe beletartozott az árut közvetítő és helyben értékesítő cégek és vállalkozók köre. Ez utóbbiak általában kisebb tőkeerővel rendelkeztek, mint megbízóik. Ezt a viszonylag biztonságot nyújtó gazdasági szerveződést használták fel azok a tekintélyes és tehetős firenzei vállalkozók, akik Magyarországon szerették volna értékesíteni áruikat. A helyben dolgozó üzletemberek pedig a maguk részéről a régi firenzei üzleti hagyományokat követve igyekeztek a helyi uralkodó elit, elsősorban maga az uralkodó bizalmát megszerezve biztonságos feltételeket kialakítani tevékenységük számára. Ebbéli törekvésüket az anyaváros diplomáciája teljes mértékben támogatta. A jelenleg ismert adatok azt is igazolják, hogy léteztek huzamos ideig Magyarországon dolgozó firenzei cégek is, melyek kihasználták az ország adottságait, kiválóan kamatoztatták pénzügyi ismereteiket a királyi udvarban. Az is látható, hogy e kereskedők és cégek közül néhányan olyannyira megszilárdították pozícióikat az országban, hogy szülővárosuk és a magyar uralkodó közti politikai ellentétek idején is meg tudták tartani a királyi kegyét.

Prozopográfiai adattár

ALBIZZI

Cristiano di Migliore

1373–76 között velencei székhellyel, többek között Magyarországon is kereskedő társaság tagja volt. (ASF, Arte del Cambio, fol. 67. *Teke*, 1995/1. 130–131. p.)

Piero di Banco

1373. jan. 9. – Egy Magyarországon és Szlavóniában 1380-ig működő kereskedő társaság tagja volt. (ASF, Mercanzia n. 1183. *Teke*, 1995/1. 130. p.)

1392 – a 12 tagú Buonomini tanács tagja Firenzében. (Online Tratte)

1395 előtt meghalt. (Online Tratte)

ANGELO DI BERTO

1391 – budai polgárként eladta budai házát Kanizsai Miklós tárnokmesternek 600 aranyforintért. (Zsigmond-kori Oklt. I/1921. 1391. márc. 7.)

ALTOVITI**Leonardo**

1412 – Filippo és Matteo Scolari mint rokonukat osztályos testvérükül fogadták, és valamennyi magyarországi fekvőségük részbirtokosává tették. Az uralkodó utasította a szekszárdi konventet, hogy iktassa be a Tolna megyei Závod, Kölesd, Ozora, Szokol, Endréd és Dalmad birtokokba. (Zsigmond-kori Oklt. III/2650. 1412. szept. 9.)

ANTINORI**Bernardo**

szövetkereskedő,

1420-as évek – szöveteket küldött magyarországi értékesítésre. (ASF, Catasto 1427. Campioni. Reg. 79. fol. 260. *Eidler de Roover*, 1999. 104. p.)

ARRIGHI**Domenico**

1430 – Zsigmond familiárisává fogadta, budai polgárként jelöli a forrás. (*Kintzinger*, 2000. 420. p.)

ATTAVANTE**Cristofano di Domenico**

1427 – adóbevallását Firenzében élő rokona, Antonio di Piero Attavanti nyújtotta be, a fiatalabb testvérek gyámjának, Iacopo di Piero Attavantinak egyetértésével. A bevallás szerint a család (az özvegy anyja, a kisebb gyermekek a legfiatalabb kivételével) Szlavóniába költöztek, míg a két idősebb fiú, Cristofano és Leonardo ekkor a nyilatkozat szerint Budán volt. (Az anyja bevallása: Betta donna di Domenico Attavanti, ASF, Catasto 1427, Portate Filza 42. fol. 313r–313v.; a két idősebb fiú bevallása: ASF, Catasto 1427 Portate, Filza 45. fol. 706r.)

Leonardo di Domenico

Fronte–Carnesecchi társaság alkalmazottja,

1427 – adóbevallását Firenzében élő rokona, Antonio di Piero Attavanti nyújtotta be, a fiatalabb testvérek gyámjának, Iacopo di Piero Attavantinak egyetértésével. A bevallás szerint a család (az özvegy anyja, a kisebb gyermekek a legfiatalabb kivételével) Szlavóniába költöztek, míg a két idősebb fiú, Cristofano és Leonardo ekkor a nyilatkozat szerint Budán voltak. (Az anya bevallása: Betta donna di Domenico Attavanti Catasto 1427, Portate Filza 42. fol. 313r–313v.; a két idősebb fiú bevallása: Catasto 1427 Portate, Filza 45. fol. 706r.)

1430 – Giovanni di Nofri harmincadosa volt Zágrábban. (*Tkalčić*, 1889. VI/129.; *Teke*, 1995/2. 206. p.)

1433–1438 – esküdt polgár volt Zágrábban. (*Teke*, 1995/2. 213. p. 108. lj.)

1439 – minden zágrábi ingatlanját eladta, visszatért Firenzébe. (*Budak*, 1995. 691. p.)

BALDI

Bartolomeo di Guido

1376 – a budai pénzverőkamara ispánja, házzal rendelkezett Budán, ott vendégeskedett Buonaccorso Pitti. (*Pitti*, 1986. 367. p.; *Horváth–Huszár*, 1956. 26. p.; *Huszár*, 1958. 122. p.; *Branca*, 1973. *Teke*, 1995/1. 134. p.)

Mathias

1408 – vízaknai sókamara ispánja. (Zsigmond-kori Oklt. II/2. 6040. 1408. ápr. 8.; *Teke*, 1995/1. 134–135. p.)

1408 – János királybíró lánya a második felesége. (Zsigmond-kori Oklt. II/2. 6040. 1408. ápr. 8.; *Draskóczy*, 1994. 125. p.)

1410 – szebeni polgár, ingatlanlással rendelkezett Abrudbányán, Nagyenyeden. (Zsigmond-kori Oklt. II/2. 8080. 1410. dec. 13.; *Draskóczy*, 1994. 125. p.)

1419 előtt meghalt. (*Draskóczy*, 1994. 125. p.)

BARONCELLI

Vanni di Vanni

1427 – adóbevallása szerint hosszabb ideje Magyarországon tartózkodott, vagyonnal nem rendelkezett. (ASF, Catasto 1427, Portate, Filza 28. fol. 999r.)

BERNARDI**Francesco**

(tevékenységéről részletesen *Mályusz*, 1958.)

1373 – első magyarországi említése szerint budai kereskedő. (*Áldásy*, 1910. 4–5. p.; *Teke*, 1995/1. 131. p.)

1382 – harmincadispán. (*Hóman*, 1921. 279. p.; *Teke*, 1995/1. 135. p.)

1387 – kamarahaszna-ispán. (Zsigmond-kori Oklt. I/8. 1387. április 11. *Mályusz*, 1958. 302. p.; *Teke*, 1995/1. 139. p.)

1389 – harmincadispán. (*Mályusz*, 1958. 302. p.; *Teke*, 1995/1. 139. p.)

1389 – az uralkodó Jaztrebarzka birtokát adományozta neki Zágráb megyében. (Zsigmond-kori Oklt. I/877. 1389. jan. 13. *Mályusz*, 1958. 303. p.)

1392 – országos pénzverő kamaraispán. (*Mályusz*, 1958. 302. p.; *Teke*, 1995/1. 139. p.)

1392 – Zsigmond engedélyt adott Zágráb-megyei birtokának elidegenítésére. (Zsigmond-kori Oklt. I/2710. 1392. dec. 7.)

1393 – Kanizsai János esztergomi érseknek 2600 aranyforintért eladta budai házát, majd három héttel később örökbérletbe vette az érsektől évi 50 aranyforintért. (Zsigmond-kori Oklt. I/3072. 1393. szept. 9.; *Mályusz*, 1958. 303. p.)

1394 – Ferenc és fiai, Pál, Fülöp és Ferenc eladták birtokukat 4000 forintért. (Zsigmond-kori Oklt. I/3566. 1394. júl. 19.; *Mályusz*, 1958. 303. p.)

1396 – pénzverő- és harmincadispán. (*Mályusz*, 1958. 302. p.; *Teke*, 1995/1. 144. p.; uerről Zsigmond-kori Oklt. I/5945. 1399. jún. 27.)

1397 – Zsigmond követeként Velencében járt. Velence engedélyt adott neki, hogy Firenzében vásárolt posztót vihessen Magyarországra. (Zsigmond-kori Oklt. I/4664. 1397. márc. 13. uo. 5032. 1397. okt. 23.; *Mályusz*, 1958. 302. p.)

1403 – letartóztatták más Budán élő firenzeiekkel együtt, hamarosan kiszabadult, (MOL DL 9625. 1410. febr. 23.; *Teke*, 1995/1. 149. p.); korábban elzálogosított Pest és Fejér megyei birtokai király kezére kerültek (Zsigmond-kori Oklt. II/5438. 1407. ápr. 18.; uo. 5589. 1407. jún. 28.)

1409 – budai allódiúmat elzálogosította két évre Rogzonyi Simonnak 200 forintért. (Zsigmond-kori Oklt. II/6943. 1409. júl. 28.)

1416 – elzálogosította jobbágyházát a hozzá tartozó rétekkal és szántóföldekkel, kivéve egy kőházat és kertjét Galgóci László és Imre macsói bánoknak. (Zsigmond-kori Oklt. V/1844. 1416. máj. 1.)

1417 – Zsigmond felkérte szakértőnek az esztergomi érsekség tizedjogával kapcsolatos jogi vita okán. (Zsigmond-kori Oklt. VI/1239. 1417. dec. 13.; *Teke*, 1995/1. 149. p.)

1419 – Domonkos esztergomi prépost kérelme János esztergomi érseknek a Szt. István protomártír templom javára tett adományainak megerősítésére, köztük az érsek saját javaiból tett budai ház adománya, amit évi 30 aranyforintért Bernardinak és leszármazottainak juttatott örökbérletként. (*Lukcsics*, 1931–1938. I/169.)
1420–22 – altárnokmesterként működött Berzeviczi Péter tárnokmester alkalmazásában. (Zsigmond-kori Oklt. VII/1868. 1420. jún. 21.; *Mályusz*, 1958. 307. p.)
1424 előtt – meghalt. (*Mályusz*, 1958. 304. p.)

Gaspare

1417 – Borbála királyné harmincadispánja, Velencében a királyné megbízásából ékszereket vásárolt. (*Házi*, 1921–1943. I/2. 124–125.; *Teke*, 1995/1. 149. p.)

BILIGARDI

Giovanni

1404 – a firenzei kancellária öt és társát, Fronte di Piero Fronte-t, mint Magyarországon tevékenykedő firenzei kereskedőket ajánlotta a király figyelmébe. (ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 26. fol. 51v. 1404. júl.11.)
1405 – a társaság üzleteiről fennmaradtak adatok. (Zsigmond-kori Oklt. II/ 3304. 1404. júl. 11.; Flórenczi okmt. I/63. 1405. júl.11.; *Teke*, 1995/2. 195. p.)

BILIOTTI

Giovanozzo di Betto

1462 –Marabottino d’Antonio Rustichi-val és egy Ancona-ban élő firenzei kereskedővel feltehetőleg Szlavónia területén kereskedett, megbízták Cosimo di Domenico Martelli-t az üzlet lebonyolításával. (ASF, Mercanzia, n. 10831. 50v. 1462. okt.15.)
1464 –feltehetően azonos azzal a Jannotus Billioctus-val, aki a Budán élő Nicolaus de Wagio Giuseppi üzlettársa volt, ekkor azonban már nem élt. (*Draskóczy*, 1994. 129. p.)

BORGHINI

Tommaso di Domenico

gazdag firenzei selyemkereskedő,
1408–1423 között három alkalommal választották a 12 tagú Buonomini tanácsba, egy alkalommal Gonfaloniere di Compagnia, kétszer prior és egyszer pedig Gonfaloniere di Giustizia, azaz a legmagasabb firenzei városi tisztség viselője volt.

Emellett hat alkalommal a selyemszövő céh konzulja, két alkalommal a Mercanzia konzulja volt. (Online Tratte)

1420-as évek – szöveteket küldött magyarországi értékesítésre. (ASF, Catasto 1427. Campioni, Reg. 79. fol. 263.; *Eidler de Roover*, 1999. 104. p.)

1427 – adóbevallásában szerepel, hogy Filippo Frescobaldi az adósa. (ASF, Catasto 1427. Campioni, Reg. 69. fol. 255–259.)

1427–29 között – időközben meghalt üzlettársa, Mattia Scolari, aki 900 forinttal tartozott neki a Magyarországra küldött áruk fejében. Borghini megbízta Gianozzo Cavalcanti-t az összeg behajtásával. (*Teke*, 1995/2. 203. p.)

1429 előtt – meghalt. (Online Tratte)

BRANCACCI

Felice

1420-as évek – szöveteket vásárolt tőle Giovanni di Niccolo magyarországi értékesítésre. (ASF, Catasto 1427. Campioni, Reg. 67. fol. 46. ASF, Catasto 1427. Campioni, Reg. 79. fol. 263.; *Eidler de Roover*, 1999. 104. p.)

BUONDELMONTE

Andrea di Lorenzo

1396 – a signoria Magyarországra küldte követként. (ASF, Dieci di Balia, Lettere – Legazioni e Commissarie 2. fol. 17v. 1396. ápr. 25.)

1412 – XXIII. János pápa követe Magyarországon. (Zsigmond-kori Oklt. III/2139. 1412. máj. 15.)

Gherardo di Gherardo

1413 – Magyarországon kereskedett, a firenzei signoria követei útján kérte Zsigmond segítségét kiszabadításához. (Zsigmond-kori Oklt. IV/730. 1413. jún. 9. *Jorga*, 1899. 142. p. *Teke*, 1995/2. 200. p.)

1427 – előtt meghalt, fia, Giovanni bevallásában említette apja magyarországi ügyleteit. (ASF, Catasto 1427, Campioni, Reg. 74. fol. 40r–40v.)

Giovanni di Andrea

Andrea di Lorenzo fia (*Bizzocchi*, 21–22. p.)

1410 előtt – a paduai egyházmegyei bencésrendi Pratalia-i Szűz Mária-monostor szerzetese, innen került a pécsváradi apátság élére. (Zsigmond-kori Oklt. II/2. 7914. 1410. szept. 12. uo. 7915. 1410. szept. 12. uo. 7986. 1410. okt. 14.)

1410–24 – pécsváradi apát. (*Engel*, 1996. II/43. p.; *Mályusz*, 2007. 222. p.)

1411 – padovai egyetemen tanult. (Zsigmond-kori Oklt. III/302. 1411. ápr. 2.–dec. 5.)

1416 – apja végrendelete szerint kifizették örökségét. (*Bizzocchi*, 1982. 22. p.)

1419 – V. Márton pápa Zsigmond pártfogásába ajánlotta. (*Wenzel*, 1863. 86–87. p.)

1420 – V. Márton pápa Zsigmond és Scolari figyelmébe ajánlotta. (Zsigmond-kori Oklt. VII/1258. 1259. 1420. jan. 13.)

1425–35 – kalocsai érsek. (*Lukcsics*, 1931–1938. I/ 752., 792.; 1424. nov. 15.

1425. márc. 24.; *Bizzocchi*, 1982. 22. p. *Engel*, 1996. I/ 66. p.)

1427 – fivérei, Lorenzo és Michele a kíséretében voltak Magyarországon. (*Bizzocchi*, 1982. 22. p.)

1427 – engedélyt kért a római kúriától végrendekezésre. (*Lukcsics*, 1931–1938. I/905. 1427. jan. 28.)

1431 – Kalocsa várát birtokolta. (*Engel*, 1996. I/ 335. p.)

1432 – Antonio Popoleschi hitelezett neki 300 forintot. (ASF, Catasto 1433. Reg. 498. 341v.; *Arany*, Firenzei-magyar kereskedelmi kapcsolatok)

1435 – Cillei Frigyes gróf elfogatta, a pápa több levélben kérte szabadonbocsátását. (*Teke*, 1995/2. 214. p.; *Lukcsics*, 1931–1938. 473–479.)

1438–47 – kalocsai érsek. (Héderváry I/251. 1447. szept. 20.; *Engel*, I/ 515. p.)

Lorenzo di Andrea

1426 – tanuként részt vett egy, a Scolari családot érintő örökösödési ügyben. (Badia, ASF, n.319.; *Teke*, 1995/2. 200. p.)

Simone di Andrea

Andrea di Lorenzo fia

1414 – XXIII. János pápa familiárisa és követe Magyarországon. (Zsigmond-kori Oklt. IV/2301. 1414. júl. 26.)

1426 – Andrea Scolari megemlítette végrendeletében. (ASF, Badia, n. 288, 292, 296; *Teke*, 1995/2. 200. p.)

CAPPONI

Andrea

1408 – a vránai perjellé kinevezett Andrea Magyarországra készült, a firenzei signoria kérte Filippo Scolari-t, támogassa az uralkodónál ügyét, hogy a javadalom birtokába léphessen. (Zsigmond-kori Oklt. II/2. 6388. 1408. dec. 27., uo. 6580. 1409. febr. 5.; *Engel Pál* Archontológiájában nem szerepel, feltehetőleg nem foglalta el)

Filippo di Simone

1412 – első említése Budán. (Neki és Fronte di Piero Fronte-nak írt diplomáciai ügyben a signoria: ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 29. fol. 26r. 1412. aug. 13. uez Flórenczi Okmt. I/ 77.; *Teke*, 1995/2. 197. p.)

1413 – a Fronte társaság adója. (*Teke*, 1995/2. 197. p.)

1416 – egyike azon tanuknak, akik előtt Simone di Piero Melanesi írásos megbízást adott nagybátyjának, hogy távollétében intézze házasságát egy firenzei család leányával, bizonyos Tommasa di Pietro Tosti-val. (*Nuti*, 1934. 1–5. p.; *Arany*, 2007. 948. p. 23. lj.)

1418 – Zsigmondnak és a német lovagrend tagjának pénzkölcsönt nyújtott. (*Altmann*, 1896–1900. I. / 3175, 3188, 3582; *Teke*, 1995/2. 198. p.)

1418 – V. Márton pápa levelében kérte az esztergomi érseket, hogy Capponi és Fronte di Pietro Fronte firenzei polgárok számára az őket illető összeg kifizetésre kerüljön. (*Lukcsics*, 1931–1938. I/ 54. uez Zsigmond-kori Oklt. VI/1483. 1418. febr. 11.)

1423 – kiváltságokat kapott Zsigmondtól. (*Altmann*, 1896–1900. I/ 5667; *Teke*, 1995/2. 198. p.)

1420-as évek – Giovanni Panciatichi sógora, Budán a Panciatichi társaság állandó faktora, fizetéssel rendelkező alkalmazott. (*Passerini*, 1858. Tavola V. 76. p. ASF, Catasto 1427. Portate. Filza 17. fol. 674r–675v., Campioni. Reg. 65. fol. 479v–481v.; *Arany*, 2007. 962. p.)

1431 előtt – meghalt. (Online Tratte)

CARDINI**Currado di Piero**

1418 – váradi lektor, kinevezése nunciussá és pápai tizedszedővé Zsigmond magyar király uralma alatti országokban és tartományokban. (*Lukcsics*, 1931–1938. I/ 117. 1418. júl. 14. uez Zsigmond-kori Oklt. VI/2172. 1418. júl. 14., Zsigmond-kori Oklt. VI/2218. 1418. aug. 1.)

váradi vikárius majd prépost (*Lukcsics*, 1931–1938. I/ 429. 432. 709. 1421. nov. 28. 1421. dec. 15. 1424. jan. 11.; *Kristóf*, 2001. 68. p.)

1418 – Márton pápa familiárisát, Konrád váradi olvasókanonokot a pápai káplánok sorába iktatta. (Zsigmond-kori Oklt. VI/2172. 1418. júl. 14.)

1420 – Jakab szerémi választott püspök nevében vállalta servitium commune fejében száz kamarai forint és öt servitium minutum megfizetését két részletben tíz–tíz hónapon belül. (Zsigmond-kori Oklt. VII/1797. 1420. jún. 20.)

1422 – a prépostság jövedelmeit a váradi püspökre, Andrea Scolari-ra ruházta. (ASF, Badia, n. 331. 1422. jún. 2.; *Teke*, 1995/2. 199. p.)

1423 – elszámolt a váradi püspökkel közös kereskedelmi ügyleteikről. (ASF, Badia, n. 332.; *Teke*, 1995/2. 199. p.)

1427 – V. Márton levelében mint lemondott váradi kanonok szerepel. (*Lukcsics*, 1931–1938. I/930.)

1427–28 között – elfogták, börtönbe került. (Flórenczi Okmt. II/29. 31, 33.; *Teke*, 1995/2. 207. p.)

1433 – Cardini kérelmezte a végrendelkezés jogát. (*Lukcsics*, 1931–1938. II/298. 305.)

1439 – váradi prépostként kérelmezte, hogy két egyházi javadalmat visszatarthasson a király szolgálatára fenntartott 50 ló ellátására. (*Lukcsics*, 1931–1938. II/657.)

CARNESECCHI

Giovanni di Pagolo

1435–1447 – három alkalommal a selyemszövő céh konzulja, két alkalommal a Mercanzia tisztviselője, egy alkalommal Gonfaloniere di compagnia és kétszer a 12 tagú Buonuomini testület tagja. (Online Tratte)

1427 – az 1420-as évek eleje óta Antonio di Piero Fronte budai társasága önálló volt, de szorosan együttműködött Pagolo fia, Simone Carnesecchi és fivőrei firenzei társaságával, a két társaság ebben az évben egyesült. (ASF, Catasto 1427. Portate 27. fol. 116., Portate 28. fol. 1008.; *Teke*, 1995/2. 196. p.)

Pagolo del Berto

1393–1425 – két alkalommal az orvosok céhének konzulja, kilenc alkalommal a Mercanzia konzulja, két alkalommal Gonfaloniere di compagnia, három alkalommal a 12 tagú Buonuomini testület tagja, két alkalommal prior, szintén két alkalommal Gonfaloniere di Giustizia, azaz a város vezetője. (Online Tratte)

1411 körül – gyapjúkereskedő, Antonio di Piero Fronte-val alakított kereskedelmi társaságot. 2500 forinttal szállt be az üzletbe. (*Jorga*, 129. p.; ASF, Catasto 1427. Campioni, Reg.79. fol. 52–55.; *Teke*, 1995/2. 195–196. p.)

1422. július 1. – prior Firenzében. (*Pitti*, 1986. 496. p.)

Simone di Pagolo

1421–1450 között – öt alkalommal az orvosok céhének konzulja, két alkalommal a Mercanzia konzulja, négy alkalommal a 12 tagú Buonuomini testület tagja, két alkalommal Gonfaloniere di Giustizia, azaz a város vezetője. (Online Tratte)

1427 – az 1420-as évek eleje óta Antonio di Piero Fronte budai társasága önálló, de szorosan együttműködött Pagolo fia, Simone Carnesecchi és fivérei firenzei társaságával, a két társaság ekkor egyesült. (ASF, Catasto 1427. Portate 27. fol. 116. Portate 28. fol. 1008.; *Teke*, 1995/2. 196. p.)

1433 – adóbevallásában nyereség nélkülként lezártnak tekintette budai társaságát. (ASF, Catasto 1433. Reg. 498. fol. 302r–303r.; *Arany*, Firenzei-magyar kereskedelmi kapcsolatok.)

1461 előtt – meghalt. (Online Tratte)

CAVALCANTI

Giannozzo di Vanni

1426 – Pipo budai házában tanúskodott. (ASF, Consoli del Mare n. 635.; *Teke*, 1995/2. 202. p.)

1426? – Zsigmond tartozott neki 1300 aranyforinttal. (ASF, Badia, n. 234. 241.; *Teke*, 1995/2. 202. p.)

1427 előtt – Federigo Ricci-től és Bernardo di Domenico Giugni-től hitelbe kapott szövetekkel és más árukkal üzletelt társával Tommaso ser Chini-vel. (ASF, Catasto 1427. Portate 17. fol. 577.; *Teke*, 1995/2. 202. p.)

1427 – Pipo halála után a hagyaték behajtását intézte. (*Teke*, 1995/2. 203. p.)

1429 – letartóztatták. (*Jorga*, 1899. 247. p.; *Teke*, 1995/2. 203. p.)

Pipo örököse pert indított. (ASF, Badia, nr. 247. 249.; *Teke*, 1995/2. 203. p.)

CORSI

Bartolo di Domenico

1420-as évek – szöveteket vásárolt tőle Giovanni di Niccolò Frescobaldi magyarországi értékesítésre. (ASF, Catasto 1427. Campioni, Reg. 72. fol. 40.; *Edler de Roover*, 1999. 104. p.)

Simone di Lapo di Francesco

selyemkereskedő

1413 – a Signoria a magyar király figyelmébe ajánlotta társaságukat. (Flórenczi Okmt. I/ 81. 1413. nov. 16. *Teke*, 1995/2. 204. p.)

1422. július 1. – prior Firenzében. (Online Tratte. *Pitti*, 1986. 496. p.)

1426 – fivérével Magyarországra küldött szöveteket. (*Jorga*, 1899. II/ 233. p.; *Teke*, 1984. 48. p.)

1427 – a Signoria ismételtlen a magyar király figyelmébe ajánlotta a társaságukat. (Flórenczi Okmt. I/262. 1427. jún. 22.; *Teke*, 1995/2. 204. p.)

Palla di Nofri Strozzi adósai. (*Teke*, 1995/2. 204. p.)

1427 – Tommaso és Simone di Lapo Corsival a Melanesik társaságot alapítottak a magyarországi kereskedelemre. (ASF, Catasto 1427. Portate. Filza 46. Tomo I. fol. 652v.; *Arany*, 2007. 955. p.)

Tommaso di Lapo

selyemkereskedő,

1413 – a Signoria a magyar király figyelmébe ajánlotta társaságukat. (Flórenczi Okmt. I/ 81. 1413. nov. 16.; *Teke*, 1995/2. 204. p.)

1426 – fivérével Magyarországra küldött zászlókat. (*Jorga*, 1899–1902. II/ 233. p.; *Teke*, 1984. 48. p.)

1427 – a Signoria ismételten a magyar király figyelmébe ajánlotta a társaságukat. (Flórenczi Okmt. I/ 262. 1427. jún. 22.; *Teke*, 1995/2. 204. p.)

1427 – Tommaso és Simone di Lapo Corsival a Melanesik társaságot alapítottak a magyarországi kereskedelemre. (ASF, Catasto 1427. Portate. Filza. 46. Tomo I. fol. 652v.; *Arany*, 2007. 955. p.)

1427 – A Melanesi fivérek bevallásukban majorságuk becsült értékét 175 forintban határozták meg, egy honfitársuk, Tommaso di Lapo Corsi véleményére hivatkozva. (ASF, Catasto 1427. Campioni, Reg. 77. fol. 247r.; *Arany*, 2007. 950. p.)

Palla di Nofri Strozzi adósai. (*Teke*, 1995/2. 204. p.)

CORSINI

Battista di Giovanni

1429 – a család egyik üzleti könyvében olvasható bejegyzés szerint Giovanni di Matteo Corsini két fiát, Battista-t és Matteo-t Magyarországra küldte gyakornoknak. Battista a Budán működő Melanesi társasághoz ment. (*Corsini*, 1965. 130–131. p.; *Arany*, 2006. 118. p.)

1438–1488 között – az állam felé fennlevő tartozásai miatt hét alkalommal nem tudta elfoglalni a sorsolás útján elnyert városi tisztséget. (Online Tratte)

1458 – Gonfaloniere di compagna. (Online Tratte)

Matteo di Giovanni

1429 – a család egyik üzleti könyvében olvasható bejegyzés szerint Giovanni di Matteo Corsini két fiát, Battista-t és Matteo-t Magyarországra küldte gyakornoknak. Matteo a Panciatichi társaság budai képviselőjéhez ment. (*Corsini*, 1965. 130–131. p.; *Arany*, 2006. 118. p.)

1431 – Matteo Catasto-beli bevallásában említette magyarországi tartózkodását és veszteségeit: a Magyarországon tartózkodó Francesco di Guido di Tommaso tartozott neki pénzzel közös magyarországi tevékenységük után. Ő maga Luca da Panzano selyemszövő-céh-beli társaságának tartozott 140 forinttal. (ASF, Catasto 1431. Reg. 342. fol. 784.; *Corsini*, 1965. XXXIX. p.; *Arany*, 2006. 120. p.)
1438–59 között – két alkalommal a Cambio céh konzulja, egy alkalommal a 12 tagú Buonuomini testület tagja, két alkalommal prior. (Online Tratte)

DA CALENZANO

Jacopo di Bartolomeo

1417– Budán telepedett le. (*Teke*, 1995/2. 197. p.)

DA COLLE

Gaspere

Zsigmond szolgálatában a déli végeken dolgozott, Bernardo di Sandro Talani adósa. (Flórenczi Okmt. I/ 224, 262. ASF, Catasto 1427. Campioni, Reg. 72. fol. 278.; *Teke*, 1995/2. 205. p.)

1427 – kegyvesztetté vált, bebörtönözték és elkobozták vagyonát. (*Teke*, 1995/2. 205. p.)

1441–46 sókamarás, újlaki kapitány és kevei ispán, Újlaki Miklós familiárisa. (*Engel*, 1996. I/ 140, 452. p.; *Draskóczy*, 1994. 129. p.)

1443 – Jacopo del Bene-vel székesfehérvári sókamarás. (*Draskóczy*, 1994. 129. p.)

DA PANZANO

Luca

1431 – Matteo Corsini Catasto-beli bevallásában említette magyarországi tartózkodását és veszteségeit: Luca da Panzano selyemszövőcéh-beli társaságának tartozott 140 forinttal. (ASF, Catasto 1431. Reg. 342. fol. 784.; *Corsini*, 1965. XXXIX. p.)

DA UZZANO

Niccolo

1379–1428 – négy alkalommal Gonfaloniere di compagnia, négy alkalommal a 12 tagú Buonuomini tagja, egyszer prior, háromszor Gonfaloniere di Giustizia (Online Tratte)

1390 körül – Giovanni di Tommaseo-val, Francesco di Lapi Federighi-vel társult magyarországi kereskedelemre. (ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria,

Filza 24. fol. 109v–110r. 1394. febr. 9.; Flórenczi Okmt. II/87.; *Teke*, 1995/1. 142–143. p.)

1395 – megbízottjuk, Agostino Marucci halála után a magyarországi ügyleteik tisztázása érdekében a Mercanzia is beavatkozott. (ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 24. fol. 121r. 1395. márc. 28. az irat megtalálható Flórenczi Okmt. II/ 87. 86. 1395. febr. 8.; *Teke*, 1995/1. 142. p.)

DEL BENE

Filippo di Giovanni

Jacopo apja,

1405 – első említés magyarországi tevékenységéről, a Spini bankház megbízottja. (ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria Filza 26. fol. 136r–136v. ugyanez: Fórenczi Okmt. I/65.; Zsigmond-kori Oklt. II/1. 4291. 1405. dec. 5.; *Teke*, 1995/2. 201. p.)

1410 – XXIII. János megbízottjaként szerepel magyarországi jövedelmek begyűjtésével kapcsolatban. (Zsigmond-kori Oklt. II/2. 7839. 1410. aug. 11.; II/2. 7987. 1410. okt. 15.; *Teke*, 1995/2. 201–202. p.)

1410 – XXIII. János pápa a római kúriának adott kölcsöneinek a magyarországi tizedbevételekből történő visszafizetése felől rendelkezett. (Zsigmond-kori Oklt. II/2. 7968. 1410. okt. 7.)

1410 – XXIII. János pápa familiárisa, a pápai és római egyházi ügyek érdekében Magyarországra és a Zsigmond alá tartozó néhány más (ország)részbe utazott. (Zsigmond-kori Oklt. II/2. 7987. 1410. dec. 15.)

1411 – Zsigmond familiárisa. (*Altmann*, 1896–1900. I/132. 1411. okt. 02.; *Teke*, 1995/2. 202. p.; Zsigmond-kori Oklt. III/1007. 1411. okt. 2.)

1412 – Velencében közvetíteni próbált Zsigmond és Velence között. (Zsigmond-kori Oklt. III/2692. 1412. szept. 6.; *Teke*, 1995/2. 202. p.)

1413 – pápai tanácsos és nuncius, közvetített Zsigmond és Velence között, ennek eredményeként a felek fegyverszünetet kötöttek, többek között biztosítva a kereskedés szabadságát mindkét fél részére. (Zsigmond-kori Oklt. IV/357. 1413. márc. 28. uo. 399. 1413. ápr. 6. uo. 437. 1413. ápr. 13. uo. 458. 1413. április 17.)

1413 – Cillei Herman freisingi püspök a pápai kamarának egyházmegyéje után 3500 forintot fizetett del Bene útján. (Zsigmond-kori Oklt. IV/1140. 1413. szept.)

1414 – átvesz a pápai kamarától tíz forintot a Firenzéből Zsigmondhoz küldött futár számára. (Zsigmond-kori Oklt. IV/1835. 1414. ápr. 2.; hasonló adat uo. 2473. 1414. szept. 10.)

1424 – lateráni palotagróf, Zsigmond követeként Svájcban járt diplomáciai küldetésben. (*Altmann*, 1896–1900. I/ 5889. 1424. jún. 12.; *Teke*, 1995/2, 202. p.)

1427–28 között Magyarországon járó firenzei követek Zsigmond bizalmasaként említették. (Flórenczi Okmánytár I/263. 1427. dec. 05. II/29. 1427. dec. 05.; *Teke*, 1995/2, 202. p.)

adósai között szerepel Matteo Rondinelli és társasága, Cosimo de' Medici. (ASF, Catasto 1427, Campioni, Reg. 74. fol. 57.; *Teke*, 1995/2. 202. p.)

1428 – távollétében Firenzében a 12 tagú Buonuomini testületbe sorsolták. (Online Tratte)

1433 előtt – meghalt. (Online Tratte)

Jacopo di Filippo

Filippo fia

1438–1440 között – Tallóci Matkó szegedi sókamarása. (*Draskóczy*, 1994. 129. p.)

1442 – máramarosi sókamaraispán, Újlaki Miklós familiárisa. (*Engel*, 1996. I/ 154. p.; *Draskóczy*, 1994. 129. p.)

1443 – Gasparo da Colle-val székesfehérvári sókamarás. (*Draskóczy*, 1994. 129. p.)

1448 – Hunyadi János kérelme a pápához Tallóczy Frank kiátkozásának felfüggesztése érdekében. Eszerint Tallóczy tartozott del Bene-nek is. (*Lukcsics*, 1931–1938. II/1041.)

1450 – Tallóci Péter dalmát és horvát bán kérte felmentését a kiátkozás alól és Jacopo del Bene-vel vitás ügyének újratárgyalását. (*Lukcsics*, 1931–1938. II/1136.)

1453 – Firenze követe V. Lászlónál. (*Draskóczy*, 1994. 129. p.)

1455 – priorrá választották. (Online Tratte)

1458 – a firenzei signoria Mátyás magyar királyhoz írott levelében felhívta a király figyelmét a Magyarországon tevékenykedő kereskedőre. (ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 42. fol. 43v. 1458. szept. 2.)

1458 – Firenze követe Mátyásnál. (*Draskóczy*, 1994. 129. p.)

1459 – Zenggben szövettel kereskedett. (ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 42. fol. 164v–165r. 1459. okt. 30. az irat megtalálható Flórenczi Okmt. II/ 12.; *Teke*, 1984. 46. p.), Frangepán gróf lefoglalta áruját Niccolo Zati tartozása miatt, aki feltehetőleg üzleti társa volt (*Draskóczy*, 1994. 129. p.)

1464 előtt – meghalt. (Online Tratte)

DEL BUONO

Marco

1382 – Niccolo és Zano bio Macigni-vel valamint Piero di Banco degli Albizzi-vel kötött kereskedelmi társaságot magyarországi kereskedelemre. (ASF, Mercanzia n. 1183. 1382. jan. 9.; *Teke*, 1995/1. 130. p.)

1389 – Zano bio Macigni Magyarországra küldte, hogy ügyeit intézze. (Flórenczi Okmt. II/ 101. 102. 1389. márc.16.; *Teke*, 1995/1. 143. p.)

DELLA PECCHIA

Luca

1388 – firenzei származású, Budán üzletelő kereskedő, aki a források szerint Budán „nagy üzleteket bonyolított, valamint Nápolyi Margit királyné diplomáciai megbízásait teljesítette. (a firenzei signoria levele a magyar királynénak erről: ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 21. fol. 27v. 1388. máj. 16. u ez: *Wenzel*, 1874–76. III/387.; *Teke*, 1995/1. 145. p.)

DEL PALAGIO

Andrea di Giovanni

1411 – priorrá választották Firenzében. (Online Tratte)

1427 – a signoria a magyar király figyelmébe ajánlotta Filippo del Palagio-t, aki feltehetőleg az Andrea és Uberto del Palagio által alapított kereskedelmi társaság megbízásából dolgozott Magyarországon. (Flórenczi Okmt. I/ 262. 1427. jún. 22.; *Teke*, 1995/2. 204. p.)

Filippo

1413 – nyolcezer forintot kölcsönzött Zsigmondnak 100 új dénárral számolva. (MOL DL 71750. 1413. szept. 30.; *Teke*, 1995/2. 204. p.)

1427 – ugyanebben az évben a firenzei signoria is a magyar király figyelmébe ajánlotta az Uberto és Andrea del Palagio társaságot, melynek ő volt magyarországi képviselője. (Flórenczi Okmt. I/ 262. 1427. jún. 22.; *Teke*, 1995/2. 204. p.)

Uberto di Giovanni

1413 – a signoria a magyar király figyelmébe ajánlotta Filippo del Palagio-t, aki feltehetőleg az Andrea és Uberto del Palagio által alapított kereskedelmi társaság megbízásából dolgozott Magyarországon. (Flórenczi Okmt. I/ 262. 1427. jún. 22.; *Teke*, 1995/2. 204. p.)

1430 – a gyapjűszövő cég konzulja. (Online Tratte)

FALCUCCI**Giovanni di Niccolo**

Niccolo fia

1419 – Szebenben Andrea Scolari váradi püspök megbízottjaként levelet írt a váradi püspöknek. (ASF, Badia, n.3 28. 1419. máj. 17.; *Teke*, 1995/2. 197. p.)

1424 – levelet írt a váradi püspöknek lovak vásárlásával kapcsolatban. (*Teke*, 1995/2. 200. p.)

1427 – a korábban Andrea Scolari püspök környezetéhez tartozó Giovanni di Niccolo Falcucci-nak a Melanesi cég 387 forinttal tartozott. (ASF, Catasto 1427. Campioni, Reg. 77. fol. 247–248.; *Arany*, 2007. 956. p.)

Niccolo

Giovanni apja, a Fronte társasággal állt kapcsolatban. (*Teke*, 1995/2. 197. p.)

FEDERIGHI**Domenico di Francesco**

1394 – Magyarországra küldte a firenzei signoria, hogy Agostino Marucci ügyében vizsgálódjon. (ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 24. fol. 109v–110r. 1394. febr. 9. uo. 121r. 1394. márc. 28. az irat megtalálható: Flórenczi Okmt. II/87.; *Teke*, 1995/1. 142–143. p.)

1396 – Vanni Castellani és Gherardo Buondelmonte követek utasítást kaptak a signoriától, hogy az uralkodó figyelmébe ajánlják, mint Magyarországon dolgozó kereskedőt. (ASF, Dieci di Balia, Lettere – Legazioni e commissarie. 2. fol. 17v.)

Francesco di Lapo

1382–1411 között – kilenc alkalommal céh konzul, nyolc alkalommal a Mercanzia tisztségviselője, két alkalommal Gonfaloniere di compagnia, két alkalommal a Buonuomini testület tagja, két alkalommal Gonfaloniere di Giustizia. (Online Tratte)

1390-es évek – Medici bank adósa. (ASF, Medici Avanti il Principato (MAP), Filza 133. n.1. fol. 33.; *Teke*, 1995/1. 143. p.)

1394 – a signoria több levelet írt a magyar királynak Federighi, Niccolo da Uzzano és Giovanni di Tommaseo által alakított kereskedelmi társaság ügyében. A tagok hitelbe adtak árut és pénzt Agostino Marucci-nak, aki nem számolt el. A király segítségét kérték és értesítették, hogy Federighi fiát, Domenico-t is elküldték, hogy a helyszínen vizsgálódjon. (ASF, Signori, carteggi, missive–I. cancelleria, Filza 24.

fol. 109v–110r. 1394. febr.9. uo. 121r. 1394. márc. 28. az irat megtalálható: Flórenczi Okmt. II/87.; *Teke*, 1995/1. 142–143. p.)

1395 – a firenzei signoria értesítette Zsigmondot, hogy a Mercanzia hivatalnokai kivizsgálják az ügyet, ugyanebben a levélben Kanizsai János esztergomi érsek és kancellár segítségét is kérte. (Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 24. fol. 154r. 1395. szept. 16.; Flórenczi Okmt. II/ 86. 1395. febr. 8., II/87. 1395. márc. 28.; *Teke*, 1995/1.142–143. p.)

1396 – a Budára induló követek utasítást kaptak, hogy ajánlják a király figyelmébe a királyságban tevékenykedő Federighi-t. (ASF, Dieci di Balìa, Lettere – Legazioni e Commissarie 2. fol. 17v) az előző ügy valószínűleg lezárult, mert nem említették.

1411 – előtt meghalt. (Online Tratte)

FOLCHI (di Forlivio)

Benedetto di Niccolo

egyike azon tanuknak, akik előtt Simone di Piero Melanesi írásos megbízást adott nagybátyjának, hogy távollétében intézze házasságát egy firenzei család leányával, bizonyos Tommasa di Pietro Tosti-val. (*Nuti*, 1934. 1–5. p.; *Arany*, 2007. 948. p. 23. lj.)

1428 – a milánói herceg követeként Zsigmond mellett tartózkodott, a galambóci csata után közvetített Zsigmond és a szultán között. (*Djuric*, 2001. 146. p.)

1429 – követségben volt Zsigmondnál, feladata egy Velence-ellenes liga létrehozása. (*Djuric*, 2001. 149. p.)

1430 – Zsigmond familiárisává fogadta. (*Kintzinger*, 2000. 433. p. a kiváltságlevél szerint Forlivio-i származású, egyéb források azonban egyértelműen firenzei polgárként nevezik meg.)

1431 – követi megbízást teljesített az uralkodónak (*Gelcich–Thallóczy*, 1887. n. 221. 1431. máj. 7.; *Teke*, Zsigmond és Raguza.)

Giovanni di Niccoló

1435 – IV. Jenő pápa sürgette Zsigmondot, hogy Antonio Popoleschi lefoglalt javait adja át Giovanni di Niccoló Folchi-nak. (*Lukcsics*, 1931–1938. II/393.)

FORTINI

Bartolomeo

1420-as évek – szöveteket vásárolt tőle Giovanni di Niccolo Frescobaldi magyarországi értékesítésre. (ASF, Catasto1427. Campioni, Reg. 65. fol. 212.; *Edler de Roover*, 1999. 104. p.)

FRESCOBALDI**Cecca di Amerigo**

1420-as években a Melanesi-ekkel üzletelt. (ASF, Catasto 1427, Campioni, Reg. 65. fol. 139.; *Teke*, 1995/2. 198. p.)

Filippo di Amerigo

1426 – Gianozzo Cavalcanti-val képviselte a közös társaságot, Zsigmond 1300 forinttal tartozott nekik. (ASF, Badia, n. 234, 241.; *Teke*, 1995/2. 202. p.)

1427 – Pippo (Filippo) Frescobaldi és testvérei a Melanesi fivérek magyarországi hitelezői között szerepelnek 1000 forinttal. (ASF, Catasto 1427. Portate, Filza 46. Tomo I. fol. 654v–655r.; *Arany*, 2007. 958. p.)

Giovanni di Amerigo

1427 – testvéreivel és Gianozzo Cavalcanti-val dolgozott. (ASF, Catasto 1427. Portate, Filza 17. fol. 577.; *Teke*, 1995/2. 202. p.)

Nicolaio di Amerigo

firenzei selyemkereskedő, testvéreivel, Filippo és Giovanni Frescobaldi-val és Gianozzo Cavalcanti-val dolgozott. (ASF, Catasto 1427. Portate, Filza 17. fol. 577.; *Teke*, 1995/2. 202. p.)

1420-as évek – szöveteket vásárolt Tommaso Borghini-től, Bernardo Antinori-től, Felice Brancacci-től, Bartolo Corsi-től és Bartolomeo Fortini-től magyarországi értékesítésre. (ASF, Catasto 1427. Campioni, Reg. 65. fol. 212.; *Edler de Roover*, 1999. 104. p.)

FRONTE**Antonio di Piero**

Fronte testvére,

1392 – Zárában tünt fel egy firenzei cég megbízottjaként. (*Teke*, 1995/2. 211. p. 9. lj.)

1398–1402 – nagyrészt távol Firenzétől bár 20 alkalommal sorsolták városi ill. céhes tisztségre, egy céhkonzuli tisztség kivételével nem töltötte be azokat. (Online *Tratte*)

1404 – Gonfaloniere di compagnia és két alkalommal a gyapjúszövő céh konzulja. (Online *Tratte*)

1406 – ebben az évben indult Magyarországra. (Zsigmond-kori Okt. II/1. 4959. 1406. aug. 31.; *Teke*, 1995/2. 195. p.)

- 1406 – a signoria ismételt felhívta Scolari figyelmét Fronte-ra és társaira, akik Magyarországon dolgoztak. (ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 27. fol. 14v. 1406. aug.31. az irat megtalálható: Flórenczi Okmt. I/ 219.)
- 1406–10 között – a társaság tagja volt Filippo Scolari fivére, Mattia Scolari. (*Jorga*, 1899–1902. 129. p.; *Teke*, 1995/2. 195. p.)
- 1407–1412 – egy céhkonzuli hivataltól eltekintve nem töltötte be a részére sorsolt tisztségeket Firenzében. (Online Tratte)
- 1410 – Ozorai Pipo adósságának egy részét kiegyenlítette a kalisi várnagynál. (*Teke*, 1995/2. 195. p.)
- 1411 – új kereskedelmi társuk Pagolo del Berto Carnesecchi. (ASF, Catasto 1427. Campioni, Reg. 79. fol. 52–55.; *Teke*, 1995/2. 195. p.)
- 1412 – a signoria diplomáciai jellegű feladatokat bízott a Budán tevékenykedő Antonio Fronte-ra és Filippo di Simone Capponi-ra, ők közvetíttek László nápolyi király és Zsigmond között. (Zsigmond-kori Oklt. III/2468. 1412. júl. 23. uo. 2536. 1412. aug. 13. ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 29. fol. 26r. 1412. aug. 31.)
- 1413 – Zsigmond kölcsönt fizetett neki vissza. (*Altmann*, 1896–1900. I/491. 1413. máj.17.; *Teke*, 1995/2. 195. p.)
- 1413 – a kassai bíróhoz és esküdt polgárokhoz írt a királynak járó újévi ajándék ügyében. (Zsigmond-kori Oklt. IV/152. 1413. febr. 10. uerről uo. 230. 1413. febr. 26.)
- 1413 – a firenzei signoria követei útján kérte Zsigmond segítségét kiszabadításához. (Zsigmond-kori Oklt. IV/730. 1413. jún. 9.)
- 1417 – beválasztották a firenzei Santa Maria del Fiore Dóm munkálatait felügyelő testületbe, amelynek tagjai 1331 óta a gyapjűszövő céh tagjai közül kerültek ki. (*Pitti*, 1986. 472. p.)
- 1414–1417 – négy alkalommal töltött be céhkonzuli illetve confaloniere di compagnia tisztséget Firenzében. (Online Tratte)
- 1419 – Zsigmond familiárisává fogadta. (*Altmann*, 1896–1900. I/3861. 1419. máj. 1.; *Teke*, 1995/2. 195. p.)
- 1420–22 – prior, a Buonomini testület tagja illetve Gonfaloniere di compagnia Firenzében. (Online Tratte)
1422. máj. 1. – a gyapjűszövő céh egyik konzula. (*Pitti*, 1986. 496. p.)
- 1423 – a magyarországi kereskedelemre kedvezményeket kapott Zsigmondtól. (*Altmann*, 1896–1900. I/ 5667. 1423. okt. 30.; *Teke*, 1995/2. 196. p.)
- 1424 – ismét priorrá választották Firenzében. (Online Tratte)
- 1426 – Gonfaloniere di compagnia Firenzében. (Online Tratte)

1426 – Filippo Scolari kijelölte Mattia Scolari végrendelete végrehajtójának. (ASF, Badia, n.78. 296. 1426. márc. 25.; *Teke*, 1995/2. 196. p.)

1426 – Rinaldo di Maso degli Albizzi Antonio Fronte magyar származású familiárisának révén küldött levelet Firenzébe. (*Albizzi*, 1869. 572. p.)

1427 – az 1420-as évek eleje óta Antonio budai társasága önálló, de szorosan együttműködött Pagolo fia, Simone Carnesecchi és fivérei firenzei társaságával, a két társaság ekkor egyesült, magyarországi tevékenysége részletesen megtalálható bevallásában. (ASF, Catasto 1427. Portate, Filza 27. fol. 116r–117v. Filza 28. fol. 1008.; *Teke*, 1995/2. 196–97. p.)

1427 – Antonio di Piero Fronte budai társasága 825 forintot hitelezett a Melanesi fivéreknek. (ASF, Catasto 1427. Portate, Filza 46. Tomo I. fol. 654v–655r. illetve Campioni. Reg. 77. fol. 248v–249r.; *Arany*, 2007. 957. p.)

Fronte di Piero

1401 – priorrá választották. (Online Tratte)

1404 – a signoria a magyar királynak és Filippo Scolari-nak küldött leveleiben megemlítette Fronte-t és Giovanni Biligardi-t, mint akik együtt dolgoztak Magyarországon. (ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 25. fol. 51v. 1404. júl. 11.; uez Flórenczi Okmt. I/63.; ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 26. fol. 108v. 1405. júl. 5. ez utóbbi iratban egyedül Fronte neve szerepel; uez Flórenczi Okmt. I/64.; *Teke*, 1995/2. 195. p.)

1405 – a signoria levelében Scolari figyelmébe ajánlotta Fronte-t. (Zsigmond-kori Oklt. II/1. 4040. 1405. júl. 5.)

1406. június–július – a 12 Buonomini egyike Firenzében, márciusban azonban még nem tartózkodott a városban. (Online Tratte)

Ezt követően 1407–1408, 1410–1413 között, és 1416-ban feltehetőleg huzamosabb ideig távol volt Firenzétől, mert 15 alkalommal sorsolták ki városi-céhes hivatalokra, amelyeket a forrás szerint távolmaradása okán nem töltött be. (Online Tratte)

1411 – kötelezte magát, hogy eleget tesz a Sei di Mercanzia ítéletének s megfizeti tartozásait, többek között Mattia Scolari-nak. (Zsigmond-kori Oklt. III/337. 1411. ápr. 11.)

1414 – körül társulhatott Niccolo di Marco Benvenutoval és Iacopo Ardinghelli-vel a catasto adatai alapján, feltehetőleg Zsigmondnak nyújtottak kölcsönt, a király tartozásának 3/8-a Benvenuti örökösét, mintegy 400 forint pedig Ardinghelli örökösét illette. (ASF, Catasto 1427, Portate, Filza 27. fol. 100v)

1417 – a gyapjúszővőcéh konzulja. (Online Tratte)

1417–18 – újabb két tisztségre sorsolták Firenzében, amelyet nem töltött be, mivel nem tartózkodott a városban. (Online Tratte)

1418 – V. Márton pápa levelében esztergomi püspöknek utasítást adott, hogy Capponi és Fronte di Pietro Fronte firezei polgárok számára az őket illető összeg kifizetésre kerüljön. (*Lukcsics*, 1931–1938. I/ 54.)

1419 előtt – meghalt. (Online Tratte)

1427 – fia Antonio di Fronte di Piero Fronte adóbevallásában említette apja magyarországi ügyeit, Zsigmond és a királyné is tartozott neki. A magyarországi ügyletekből nagybátyja felé 1166 forint kinnlevősége maradt Fronte fiának. (ASF, Catasto 1427, Portate, Filza 27. fol. 100r–101v.)

GIINETTI

Lorenzo di Marco

1454 – Budán élő kereskedő, halála után fivére, Jacopo örökölte javait. A firenzei signoria Jacopo érdekében intézett levelet Hunyadi János kormányzóhoz. (ASF, Signori, lettere esterne Filza 40. fol. 78. 1454. okt. 7. uéz: Flórenczi Okmt. II/118.)

GIUSEPPI

Nicolaus di Vaggio di Maza

apja adóbevallása: ASF, Catasto 1427, Campioni, Reg. 67. fol. 472.

1429 – a magyar forrásokban „Nicolaus de Wagio”-ként szerepel, a firenzei signoria még Krakkóba írt az ott dolgozó üzletember érdekében. (*Draskóczy*, 1994. 128. p.)

1450 – már Hunyadi János szolgálatában volt. (*Draskóczy*, 1994. 128–129. p.)

1454 – budai kamarás. (*Draskóczy*, 1994. 129. p.)

1456 – a szebeni pénzverde élén állt. (*Draskóczy*, 1994. 129. p.)

1457– sókamara ispán. (*Draskóczy*, 1994. 129. p.)

1459 – széki sókamara ispán. (*Draskóczy*, 1994. 129. p.)

1464 – az elhunyt Nicolaus hagyatéka ügyében a signoria írt a magyar királynak és Buda városának. (Flórenczi Okmt. II/186. *Draskóczy*, 1994. 129. p.)

LAMBERTESCHI

Andrea di Tommaso

1419-től – firenzei selyem- és szövetkereskedő rokonával, Bernardo-val együtt Magyarországra is küldött árut, amelyet fiai, Niccolo és Giovanni hoztak az or-

szágba. (Adóbevallása, ASF, Catasto 1427. Portate, Filza 27, fol. 84r–93v.; *Teke*, 1995/2. 198–199. p.)

A Melanesiekre is bízott szöveteket eladásra 200 forint értékben, valamint adósa volt az elhunyt váradi püspök, feltehetőleg Andrea Scolari is 401 forinttal és a kamatokkal. (ASF, Catasto 1427. Portate, Filza 27. 92r.; *Arany*, 2007. 957. p.)

Bernardo di Lamberto

1419-től – Andrea rokona és üzleti társa. (ASF, Catasto 1427. Portate 27. fol. 199–208.; *Teke*, 1995/2. 198–199. p.)

1427 – Catasto-beli bevallásában megjelölte adósaként Simone Melanesi-t és társaságát, mivel évekkorábban szöveteket küldött Magyarországra. (ASF, Catasto 1427. Portate, Filza 27. 202r.; *Arany*, 2007. 957. p.)

Giovanni di Andrea

1420-as évek – szintén Magyarországon tartózkodott, fivérével közös adóbevallását Firenzében élő felesége nyújtotta be. (ASF, Catasto 1427, Portate, Filza 28. fol. 1039r–1039v.; *Teke*, 1995/2. 199. p.)

1427–1429 – elfogták őt és Niccolo-t. (Flórenczi Okmt. I/29. 1427. dec. 5.; *Teke*, 1995/2. 207. p.; ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 32. fol. 63v–64r. 1429. ápr. 5. uo. 179v–180r. 1429. febr. 7.)

Niccolo di Andrea

1416 – egyike azon tanuknak, akik előtt Simone di Piero Melanesi írásos megbízást adott nagybátyjának, hogy távollétében intézze házasságát egy firenzei család leányával, bizonyos Tommasa di Pietro Tosti-val. (*Nuti*, 1934. 1–5. p.; *Arany*, 2007. 948. p. 23. lj.)

1419 előtt – apja megbízásából szöveteket hoztak Magyarországra. (ASF, Catasto 1427, Portate, Filza 28. fol. 1039r–1039v. ASF, Badia, n. 328. 1419. máj. 17.; *Teke*, 1995/2. 199. p.)

1419 – tartozott Falcucci-nak 20 000 forinttal. (ASF, Badia, n. 328. 1419. máj. 17.; *Teke*, 1995/2. 199. p.)

1427 – letartóztatták Magyarországon. (Flórenczi Okmt. I/29. 1427. dec. 5.; *Teke*, 1995/2. 207. p.; ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 32. fol. 63v–64r. 1429. ápr. 5. uo. 179v–180r. 1429. febr. 7.)

Piero

1419 – Niccolo-val együtt apjuk áruját kísérte Magyarországra, és ott is maradt. (ASF, Badia, n. 328. 1419. máj. 17.; *Teke*, 1995/2. 198. p.)

1422 körül – állást ígért Poggio Bracciolini humanistának a budai udvarnál három évre 500 forint fizetéssel. (*Shepherd*, 1825. 122. p.)

Tommaso

1420-as években Magyarországon tartózkodott. (*Teke*, 1995/2. 199. p.)

LOTTIERI

Jacopo di Michele

1426 – Váradon tartózkodott, tanúskodott a Mercanzia előtt a Scolari-ak és Gianozzo Cavalcanti közti ügyben. (ASF, Badia, n. 247, 249. 1429. máj. 19. máj. 27.; *Teke*, 1995/2. 203–204. p.)

MACIGNI

Antonio di Niccolo

1394 – a signoria levelében a király figyelmébe ajánlotta. (Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 24. fol. 121r. 1395. márc. 28.)

1395 – a Tosinghi–Federighi–da Uzzano cég elküldte Magyarországra, hogy kivizsgálja Agostino Marucci üzleteit. (*Teke*, 1995/1. 143. p.)

1396 – a signoria követutasításában szerepel, mint Magyarországon dolgozó üzletember. (ASF, Dieci di Balia, Lettere – Legazioni e Commissarie, 2. fol. 17v. 1396. ápr. 25.)

Cione

1380 – a Macigni-k vezette társaság budai képviselője volt. (ASF, Mercanzia n. 1184. 1382. máj. 16.; *Teke*, 1995/1. 130. p.)

közel állt a Horvátiak által vezetett párthoz. (*Teke*, 1995/1. 145. p.)

1387 – Palisnai János vránai perjeltől bérbe vette egy évre a dalmáciai só- és harmincadkamarákat. (*Teke*, 1995/1. 145. p.)

feltehetőleg azonos „Chun de Florentia” zágrábi polgárral. (*Tkalčić*, 1889. I/397.; *Teke*, 1995/1. 133. p.)

Niccolo

Antonio apja,

1373–76 között – Magyarországon működő kereskedelmi társaság tagja Zanobio Macigni-vel és Piero di Banco degli Albizzi-vel. (ASF, Mercanzia n. 1183. 1382. jan. 9.; ASF, Arte del Cambio, fol. 67.; *Teke*, 1995/1. 130. p.)

Zanobio

1373–76 között – Magyarországon működő kereskedelmi társaság tagja Piero di Banco degli Albizzi-vel. (ASF, Mercanzia n. 1183. 1382. jan. 9.; ASF, Arte del Cambio, fol. 67.; *Teke*, 1995/1. 130. p.)

1373 – a magyar király familiárisa, udvari kereskedője. (*H-cz*, 1895. 245. p.; *Teke*, 1995/1. 130. p.)

1380 – a kereskedelmi társaság feloszlott, faktorát, Rubaconte-t küldte Magyarországra kinnlevőségei behajtására. (ASF, Mercanzia n. 1184. 1382. máj. 16.; *Teke*, 1995/1. 130. p.)

1388 – a firenzei signoria levélben értesítette a királyt, hogy Marco Buonfilippi-t Magyarországra küldi Zanobio ügyeinek kivizsgálására. (ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 21. fol. 89v. 1388. márc. 16.)

1390-es évek – áruj Magyarországra szállítására a Medici-banknál biztosítást kötött. (ASF, Medici Avanti il Principato, Filza n. 133. fol. 33.; *Teke*, 1995/1. 143. p.)

MANINI**Angello (Manini–Bardi)**

1424 – dési sókamarás, Ozorai Pipo alkalmazásában állt; felesége egy dobokai nemes lánya. (*Draskóczy*, 1994. 129–30. p.)

1442 – királyi familiáris, az ország összes kamarájának gondviselője, ebben az évben fivérére, Márkra ruházta a király által parancsolt teendők elvégzését. (MOL DL 36390, 1442. jan. 8.)

1444 – Gasparo de Colle szolgálatában állt. (*Draskóczy*, 1994. 130. p.)

1447 – máramarosi sókamarás. (*Draskóczy*, 1994. 130. p.)

1450 – Hunyadi magyar nemességet adományoz neki és Pape, valamint Odoardo nevű testvéreinek. (MOL DL 24761. 1450. febr. 25.)

1450 – érdemeiért Hunyadi neki, Pape-nak és Odoardo-nak nemességet adott és nekik adományozta a Bihar megyei Szentpétterszeg birtokot, nevük ettől fogva Szentpétterszegi lett. (MOL DL 14342. 1450. márc. 12.; *Draskóczy*, 1994. 131. p.)

1450 – Hunyadi érdemeiért pallosjogot ad Odvard-nak és fivéreinek. (MOL DL 14344. 1450. márc. 18.; *Draskóczy*, 1994. 131. p.)

1450 – Hunyadi felszólította Angelo-t és Odvard-ot, hogy a parancsára lefoglalt rakaszi vámot adják vissza jogos tulajdonosainak. (MOL DL 38298. 1450. márc. 21.)

1457 – Odvard ekkor már halott, özvegye Kállai Lőkös János felesége lett és Angelo-t perelte ruházati tárgyakért. (MOL DL 55612. 1457. aug. 17.; *Draskóczy*, 1994. 131. p.)

1459 – Szapolyai Imrével együtt az ország sókamarái élén állt. (*Draskóczy*, 1994. 129. p.)

1461 – Pape helyi köznemesekkel együtt hatalmaskodásért perelte Geszti János volt besztercei alispánt a maga, fia Paulus valamint Angelo nevében a kolozsmonostori konvent előtt. (MOL DL 36392. 1461. aug. 2.)

1463 – Odward és Angelo adósainak és azok tartozásainak jegyzéke. (MOL DL 55767.; *Draskóczy*, 1996.)

1463 – özvegye és leánya, Anna egyezséget kötöttek a váradi káptalan előtt Angelo-val a vagyon megosztását illetően. (MOL DL 55745. 1463. jan. 20.; *Draskóczy*, 1994. 131. p.)

1463 – Odward özvegye tiltakozott a maga és leánya nevében a váradi konvent előtt, mert Angelo nem adta vissza javaikat. (MOL DL 55750. 1463. márc. 2.)

1463 – Odward özvegye és lánya valamint a Szatmárban lakó Angelo vitás ügyeket választott döntőbíró elé vitték. (MOL DL 55766. 1463. nov. 9.; *Draskóczy*, 1994. 131. p.)

1460-as évek – a család áttelepül Erdélybe, leszármazottaik Kodori néven beolvadtak az erdélyi nemességbe. (*Draskóczy*, 1994. 131. p.)

1499 – a Kodori család utolsó ismert említése. (*Draskóczy*, 1994. 131. p.)

Giovanni

felesége Iklodi Márta. (*Draskóczy*, 1994. 131. p.)

1440 – dési sókamarás, akolozsmonostori konvent előtt Iklódi Benedek és testvére, Demeter Vajdaháza és Füzes falubeli birtokrészét 35 arany Ft-ban elzálogosította neki. (MOL DL 36390. 1440. júl. 30.)

1441 – a szalárdi és váradi sókamarák élén volt. (*Draskóczy*, 1994. 130. p.)

1441 – mint volt dési sókamarást említik, zálogba vett egy lakatlan házat és egy malomtulajdonrészt 20 aranyforintért. (MOL DL 36390. 1441. júl. 20.)

1451 előtt – meghalt. (*Draskóczy*, 1996. 94. p.)

Giovanni di Pape

1461 – Pape helyi köznemesekkel együtt hatalmaskodásért perelte Geszti János volt besztercei alispánt a maga, és fiai, Giovanni és Paulus nevében a kolozsmonostori konvent előtt. (MOL DL 36392. 1461. jún. 13.)

1469 – egy, a kolozsmonostori konvent előtti peres ügyben említették Kodori Pape Giovanni néven, mint az egyik fél ügyvédjét. (MOL DL 36394. 1469. márc. 2.)

Márk

1442 – Angelo királyi familiáris, az ország összes kamarájának gondviselője, ebben az évben fivérére, Márkra ruházta a király által parancsolt teendők elvégzését. (MOL DL 36390. 1442. jan. 8.)

Odward

1447 – budai sókamarás, feltehetőleg a budai pénzverde élén is ő állt. (MOL DL 55352. 1447. ápr. 22.; *Draskóczy*, 1994. 130. p.)

1447 – Hunyadi kinevezte Szegedy Mátéval együtt dési és széki sókamarássá. (MOL DL 55358. 1447. júl. 23.; *Draskóczy*, 1994. 130. p.)

1448 – máramarosi sókamarás, Hunyadi felszólította, hogy adja át a neki járó sót. (MOL DL 55387. 1448. ápr. 30.)

1448 – Hunyadi felszólította, hogy a sókamarai hivatalt adja át Berekszői Péternek minden jövedelmével együtt. (MOL DL 55388. 1448. május 8.)

1449 – ismét sókamarás Pape Manini-vel és Szegedy Mátéval, Hunyadi felszólította, hogy először az őt megillető sót adja ki. (MOL DL 55422. 1449. márc. 15.)

1450 – Hunyadi magyar nemességet adományozott neki és Pape, valamint Angelo nevű testvéreinek. (MOL DL 24761. 1450. febr. 25.; *Draskóczy*, 1994. 131. p.)

1450 – érdemeiért Hunyadi neki és fivérének, Pape-nak és Angelo-nak adományozta a Bihar megyei Szentpéterszeg birtokot, nevük ettől fogva Szentpéterszegi lett (MOL DL 14342. 1450. márc. 12.; *Draskóczy*, 1994. 131. p.; *Draskóczy*, 1996. 93. p.)

1450 – Hunyadi pallosjogot adott Odvard-nak és fivérének érdemeikért új birtokukon. (MOL DL 14344. 1450. márc. 18.; *Draskóczy*, 1994. 131. p.)

1450 – Hunyadi felszólította Angelo-t és Odvard-ot, hogy a parancsára lefoglalt raskazi vámot adják vissza jogos tulajdonosainak. (MOL DL 38298. 1450. márc. 21.)

1451 – dési sókamarás, zálogba vette Iklódi István füzesi birtokrészét Agman Miklós erdőrésszel együtt 18 aranyforintért. Iklódi Odward fivérének, Jánosnak rokona volt annak Iklódi Mártával kötött házassága révén. (MOL DL 36403. 1451. márc. 15.)

1452–53 – dési és széki sókamarás. (*Draskóczy*, 1994. 130. p.)

1457 – Odvard ekkor már halott, özvegye Kállai Lökös János felesége lett és Angelo-t perelte ruházati tárgyakért. (MOL DL 55612. 1457. aug. 17.; *Draskóczy*, 1994. 131. p.)

1458 – dési sókamarás, Iklódi Osváttól zálogba vett egy birtokrészt 150 jó aranyforintért. (MOL DL 36403. 1458. okt. 01.)

1463 – Odward és Angelo adósainak és azok tartozásainak jegyzéke. (MOL DL 55767.; *Draskóczy*, 1996.)

1463 – özvegye és leánya, Anna egyezséget kötöttek a váradi káptalan előtt Angelo-val a vagyon megosztását illetően. (MOL DL 55745. 1463. jan. 20.; *Draskóczy*, 1994. 131. p.)

1463 – Odward özvegye tiltakozott a maga és leánya nevében a váradi konvent előtt, mert Angelo nem adta vissza javaikat. (MOL DL 55750. 1463. márc. 2.)

1463 – Odward özvegye és lánya valamint Angelo vitás ügyeiket választott döntőbíró elé vitték. (MOL DL 55766. 1463. nov. 9.; *Draskóczy*, 1994. 131. p.)

Pape

Andrea Scolari környezetéhez tartozott.

1427 – dési sókamarás. (*Draskóczy*, 1994. 130. p.)

1436 – Jakcs Mihály megbízta a szalárdi kamara vezetésével. (MOL DL 55060. 1436. dec. 31.; *Draskóczy*, 1994. 130. p.)

1442 – szalárdi és dési sókamarák élén állt. (MOL DL. 55262. 1442. jún. 15.; *Draskóczy*, 1996. 94. p. 4. lj.)

1444 – dési és széki sókamarás. (*Draskóczy*, 1994. 130. p.)

1449 – sókamarás Oduardo Manini-vel és Szegedy Mátéval, Hunyadi felszólította, hogy először az őt illető sót adja ki. (MOL DL 55422. 1449. márc.15.)

1450 – Hunyadi magyar nemességet adományoz neki és Odoardo, valamint Angelo nevű testvéreinek. (MOL DL 24761. 1450. febr. 25.; *Draskóczy*, 1994. 131. p.)

1450 – máramarosi sókamarás és kamaraispán, érdemeiért Hunyadi neki és örökösseinek, Pape-nak és Angelo-nak adományozta a Bihar megyei Szentpétterszeg birtokot, nevük ettől fogva Szentpétterszegi lett. (MOL DL 14342. 1450. márc.12.; *Draskóczy*, 1994. 131. p.)

1450 – érdemeiért pallosjogot adott Odvard-nak és fivéreinek Hunyadi új birtokukon. (MOL DL 14344. 1450. márc.18.; *Draskóczy*, 1994. 131. p.)

1453 – 1453 körül meghalt. (*Draskóczy*, 1996. 94. p.)

Paulus (di Pape)

1461 – Pape helyi köznemesekkel együtt hatalmaskodásért perelte Geszti János volt beszercei alispánt a maga, fia Paulus valamint Angelo nevében a kolozsmonostori konvent előtt (MOL DL 36392. 1461. aug. 2.)

1467 előtt – a máramarosi bányavidéket kormányozta (*Draskóczy*, 1994. 130. p.)

MARTELLI**Cosimo di Domenico**

1462 – Giovanozzo Biliotti, Marabottino d'Antonio Rustichi és egy Ancona-ban élő firenzei kereskedő megbízta Cosimo-t feltehetőleg Szlavónia területén történő kereskedéssel. (ASF, Mercanzia, n. 10831. 50v. 1462. okt. 15.)

MARUCCI**Agostino di Paolo**

1373–76 között – Magyarországon működő kereskedelmi társaság tagja volt fivérével, Maruccio-val, Giovanni di Sandro Portinari-val, Ardigno di Corso Ricci-vel és Cristiano di Migliore degli Albizzi-vel. (ASF, Arte del Cambio, fol. 67.; *Teke*, 1995/1. 130. p.)

1390-es évek eleje – egy másik firenzei társaság képviselője Magyarországon. A társaságot alkotó Giovanni Tosighi, Francesco di Lapo Federighi, Niccolo di Giovanni da Uzzano megbízták őt az általuk átadott áru Magyarországon való értékesítésével. (Flórenczi Okmt. II/ 86., 87. 1395. febr. 8.; *Teke*, 1995/1, 142. p.)

1394 – Az Uzzano által vezetett társaság nevében a firenzei signoria levelet írt a magyar királynak, melyben az eset kivizsgálását kérte. (ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 24. fol. 109v–110r. 1395. febr. 8. uéz Zsigmond-kori Oklt. I/3812., 3813. 1395. febr. 8.)

1395 – a signoria márciusi levelében Agostino időközben bekövetkezett halálára utalt. (ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 24. fol. 121r. 1396. márc. 28. uéz Zsigmond-kori Oklt. I/3903. 1395. márc. 28.)

Maruccio di Paolo

1373–76 között – Magyarországon működő kereskedelmi társaság tagja fivérével, Maruccio-val, Giovanni di Sandro Portinari-val, Ardigno di Corso Ricci-vel és Cristiano di Migliore degli Albizzi-vel. (ASF, Arte del Cambio, fol. 67.; *Teke*, 1995/1. 130. p.)

1384 – Vieri de' Medici és társainak ügyeit intézte Magyarországon, mint budai kereskedő. (MOL DL 7350. 1384. nov. 30.; *Teke*, 1995/1. 137. p.)

1384 – a kalocsai érsek bérbe adta birtokait Garai Miklósnak Maruccio jelenlétében. (MOL DL 7350. 1384. nov. 30.; *Teke*, 1995/1. 138. p.)

1386 – megelőlegezett pénzt Zsigmondnak a Velencétől járó összeg terhére. (*Wenzel*, 1874–76. III/351. 1386. nov. 22.; *Teke*, 1995/1. 138. p.)

1388 – a Medici-társaság képviselőjében felváltotta Giovanni Tosighi. (Flórenczi Okmt. II/ 95. 1388. júl. 25.; *Teke*, 1995/1. 138. p.)

Michele

1376 – a Portinari–Marucci cég képviselőjében Budán lakott, itt házzal is rendelkezett, Pitti szerint Matteo dello Scelto Tinghi faktora volt Budán. (*Pitti*, 1986. 366. p.; *Teke*, 1995/1. 131. p.)

MEDICI

Vieri di Cambio

1382 körül – társaságot alapított Guido di Tommaseo-val és Jacopo di Francesco Ventura-val magyarországi rézkereskedelemre. (ASF, Arte del Cambio, Filza 79.; *Teke*, 1995/1. 132–133. p.)

1385 – szerződés a velencei szenátus és Medici velencei képviselője, Giovanni d'Adoardo Portinari között réz Velencébe szállításáról. A szerződés 1391-ig lehetett érvényben. (*Wenzel*, 1874–76. III/312. 1385. ápr. 3.; *Teke*, 1995/1. 136. p.)

1388 – fennmaradt a firenzei signoria egy, a magyar királynak küldött levele, melyben említette Vieri de' Medici-t, aki Andrea di Ugo-val, Guido di Tommaseo-val és Antonio di Santi-val, Maruccio közvetítésével kereskedett Magyarországon. A levél külön említette a cég nagy kinnlevőségeit. (ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 21. fol. 12v–13r. 1387. febr. 10. uéz: Flórenczi Okmt. II/91. 1388. febr. 10.; *Teke*, 1995/1. 137–138. p.)

1388 – a firenzei signoria levele a magyar királynak Frangepán Katalin Modrus és Veglia grófnőjének tartozásairól egy firenzei társaság felé. (ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 21. fol. 131v–132r. 1388. szept. 28. uo. a Modrus-i grófnak is küldtek levelet)

1389 – VI. Orbán pápa engedélyt adott a pécsi püspöknek, hogy a pápai adót 10 000 forintig Vieri de' Medici budai képviselőjének, Tosinghi Jánosnak adja át. (Zsigmond-kori Oklt. I/921. 1389. febr. 6.; *Teke*, 1995/1. 138. p.)

1389 – a firenzei signoria levele a modrusi comeshez és feleségéhez. Paduai Milanus, akinek tartozásai miatt lefoglalják firenzei polgárok javait, soha nem volt Vieri de' Medici társa. (Zsigmond-kori Oklt. I/1157. 1389. szept. 28.)

1392 – Gonfaloniere di Giustizia Firenzében. (Online Tratte)

1393 – Gonfaloniere di compagnia Firenzében. (Online Tratte)

1395 – céh konzul.

MELANESI (da Prato)

Bartolomeo di Neri

1427–28 – letartóztatták Budán a királyné kérésére. (Flórenczi Okmt. II/29. 31. 33. 1427. dec. 5. dec. 28. 1428. jan. 1.; *Teke*, 1995/2. 207. p.)

Filippo di Filippo

Simone és Tommaso di Piero nagybátyja, Firenzében élt. Ő és a prátói rokonság egyes tagjai gondoskodtak az áruk beszerzéséről és Magyarországra küldéséről. (A nagybáty és unokaöccsei közös adóbevallása: ASF, Catasto 1427. Portate, Filza 46. Tomo I. fol. 649r–655v.; *Arany*, 2007. 946. p.)

1427 – Filippo és unokaöccsei firenzei adóslistája szerint 416 forint értékben küldtek Magyarországra posztószöveteket, 3944 forint értékben selyemszöveteket. Összességében Filippo firenzei kintlevőségeinek (8147 forint) nagy részéről (legalább 6780 forint öt tételben) feltételezhető, hogy azok magyarországi üzletekhez köthetők. (ASF, Catasto 1427. Portate. Filza 46. Tomo I, fol. 652v–653r.; *Arany*, 2007. 956. p.)

Giovanni di Piero

1425 – Zsigmond familiárisává fogadta. (*Altmann*, 1896–1900. I/ 5943, II/ 6428, 6429.; *Teke*, 1995/2. 198. p. az oklevél szerint jogi végzettségű, firenzei polgár. (*Kintzinger*, 2000. 444. p.)

1426–27 – váradi püspök. (*Engel*, 1996. I/ 77. p.; kinevezését illetve halála után utóda kinevezését lásd *Lukcsics*, 1931–38. II/ 880. 956.)

1426 – Tommaso és Simone testvéreként említi Rinaldo di Maso degli Albizzi leveleiben. (*Albizzi*, 1869. 552–613. doc. 972.; *Arany*, 2007. 951. p. 48. lj.)

Melanese di Ridolfo

1420-as évek – szövetkereskedőként Piero di Gerardino-t bízta meg áruja magyarországi értékesítésével, aki Giovanni Barbadoro-tól vett át árut hitelbe, a 800 forintra rügő tartozás Melanese-t terhelte. (ASF, Catasto 1427. Filza 175. fol. 273r.; *Teke*, 1995/2. 198. p.)

Simone di Piero

Feltehetőleg Antonio Fronte szolgálatában került Magyarországra. (Simone és Tommaso Melanesi magyarországi ügyleteire vonatkozó adóbevallása: ASF, Catasto 1427. Portate, Filza 46. Tomo I, fol. 654r–655v. illetve Campioni. Reg. 77. fol. 248v–249r.; *Arany*, 2007. 946. p.)

1416 – Simone már bizonyosan Budán lakott, egy bizonyos „Alimpech” házában, az Olaszok utcájában. Simone tanúk által ellenjegyzett írásos megbízást adott nagybátyjának, hogy távollétében intézze házasságát egy firenzei család leányával, bizonyos Tommasa di Pietro Tosti-val. (*Nuti*, 1934. 1–5. p.; *Arany*, 2007. 948. p. 23. lj.)

1416 után – Simone házassága egy budai polgár Lucia nevű leányával. 1427-ben a házaspárnak egy négy év körüli fia lehetett (Piero), aki apja halála után nagybátyja, Tommaso gyámsága alá került. (ASF, Catasto 1427. Campioni. Reg. 77. fol. 248r; ASF, Catasto 1430. Reg. 406. fol. 402v.; *Arany*, 2007. 949. p.)

1420-as évek elején már önálló társasága dolgozott a Fronte–Carneseccchi társaság mellett huzamosabb ideig Budán. (A Fronte–Carneseccchi társaság magyarországi tevékenységére vonatkozó részletes adóbevallás megtalálható: ASF, Catasto 1427. Portate, Filza 28. fol. 1008.; *Teke*, 1995/2. 198. p.)

1420-as évek – Antonio di Francesco Zati az összekötő az Uberto Zati-féle velenicei székhelyű és a Melanesi társaság budai társasága között. (*Teke*, 1995/2. 197. p.)

1424 – Zsigmond kinevezte familiárisának. (*Altmann*, 1896–1900. I/ 5943, II/ 6428, 6429.; *Teke*, 1995/2. 198. p.)

lateráni palotagróf. (*Kintzinger*, 2000. 444. p.)

1426 – Andrea és Mattia Scolari végrendeletének egyik végrehajtója. (*Altmann*, 1896–1900. I/ 5894, 5911, 5937. 1424. jún. 28., júl. 21., aug. 14.; *Teke*, 1995/2. 198. p.)

1427 – Rinaldo di Dego degli Rinaldeschi adóbevallása szerint 1427-ben már Magyarországon dolgozott Tommaso és Simone Melanesi faktoraként. (ASF, Catasto 1427. Portate, Filza 47. fol. 522r–523r.)

1427 – a fivérek bevallásában szerepel, hogy Simone rendelkezett a budai polgárjoggal házassága révén, költségei között felsorolta a polgárként a városnak fizetett 60 forint adót. (ASF, Catasto 1427. Portate, Filza 46. Tomo I. 655v.; *Arany*, 2007. 950. p.)

1430 előtt – meghalt, mert fivére 1430-as catasto-jában már elhunytként említette. (ASF, Catasto 1430. Reg. 406. fol. 402v.; *Arany*, 2007. 949. p.)

Tommaso di Piero

Simone és Tommaso Melanesi magyarországi ügyleteire vonatkozó adóbevallása. (ASF, Catasto 1427. Portate, Filza 46. Tomo I. fol. 654r–655v. illetve Campioni. Reg. 77. fol. 248v–249r.; *Arany*, 2007. 946. p.)

1420-as évek elején már önálló társasága dolgozott a Fronte–Carneseccchi társaság mellett huzamosabb ideig Budán. (A Fronte–Carneseccchi társaság magyarországi tevékenységére vonatkozó részletes adóbevallás megtalálható: ASF, Catasto 1427. Portate, Filza 28. fol. 1008.; *Teke*, 1995/2. 196. p.)

1420-as évek – Antonio di Francesco Zati az összekötő az Uberto Zati-féle velenicei székhelyű és a Melanesi társaság budai társasága között. (ASF, Catasto 1427. Portate Filza 28. fol. 1008.; *Teke*, 1995/2. 197. p.)

1425 – Zsigmond kinevezte familiárisának. (*Altmann*, 1896–1900. I/ 5943, II/6428, 6429.; *Teke*, 1995/2. 198. p.) Az oklevél szerint firenzei polgár. (*Kintzinger*, 2000. 444. p.)

1426 – Andrea és Mattia Scolari végrendeletének végrehajtói között volt. (*Altmann*, 1896–1900. I/ 5894, 5911, 5937.; ASF. Badia nr. 288, 292, 296.; *Teke*, 1995/2. 198. p.)

1427 – Rinaldo di Dego degli Rinaldeschi adóbevallása szerint 1427-ben már Magyarországon dolgozott Tommaso és Simone Melanesi faktoraként. (ASF, Catasto 1427. Portate, Filza 47. fol. 522r–523r)

1427 – adóbevallásuk adós- és hitelezőlistáiban a Magyarországon dolgozó firenzeiek nagy része szerepel. Magyar partnereik között szerepel a rézkereskedelemben szintén érdekelt budai Nadler Mihály, Gubacsi Ferenci Gergely pesti polgár és bíró. (ASF, Catasto 1427. Portate. Reg. 46. Tomo I. fol. 654r.; *Arany*, 2007. 955–961. p)

1427 – házat béreltek Budán, a „*via delatin*”-n egy bizonyos Daniello Cini (?) velencei polgár örökösétől. (ASF, Catasto 1427. Portate. Reg. 46. Tomo I. fol. 655v.; *Arany*, 2007. 950. p.)

1427 – Tommaso és Simone di Lapo Corsi-val társaságot alapítottak a magyarországi kereskedelemre, a Melanesi-k 2000 forint tőkével („*corpo per la compagnia*”), vettek részt a társaságban (ASF, Catasto 1427. Portate. Filza. 46. Tomo I. fol. 652v.; *Arany*, 2007. 955. p)

1427 – a Corsi-k 460 forinttal tartoztak az 1426. július 15. és 1427. június 21. között eltelt egy évben szerzett, a Tommaso-nak járó profitból. (ASF, Catasto 1427. Portate. Filza, Tomo I. fol. 652v.; *Arany*, 2007. 956. p.)

1429 – Tommaso és megbízottja, Niccolao da Prato jártak Velencében, valószínűleg rézkereskedelmet bonyolítottak. (ASF, Badia n. 339–369.; *Teke*, 1995/2. 207. p.)

1429–30 – Tommaso elkísérte az uralkodót Konstanzba, ahol 500 forint forgalmat bonyolított 8 hónap alatt. (Filippo di Filippo Melanesi e nipoti. ASF, Catasto 1430. Reg. 406. fol. 401r–402v.; *Arany*, 2007. 948. p.)

1431 – az uralkodó követeként ment Firenzébe. (ASF, Signori, carteggi. missive. I. cancelleria, Filza 33. fol. 61v –63r. 1431. márc. 6.; *Arany*, 2007. 949. p.)

1432 – Zsigmond római kíséretének tagjaként nyújtott be egy bűnbocsánati kérelmet saját nevében, illetve egy másikat két magyar báró, Kusalyi Jakcs Mihály székely ispán és fivére, László megbízásából a Szentszéknek, ami a magyar arisztokrácia egyes képviselőivel ápolott jó kapcsolataira utal. (*Lukcsics*, 1931–1938. III/ 253.; *Arany*, 2007. 949. p.)

1433 – Tommaso és nagybátyja külön adóbevallást nyújtott be a nagybáty, Filippo kérésére. Az adatok alapján megszűnt közös üzleti tevékenységük. (Filippo di

Filippo Melanesi ASF, Catasto 1433. Reg. 496. fol. 401r–402v.; Tommaso di Pietro Melanesi, ASF, Catasto 1433. Reg. 496. fol. 499v.; *Arany*, 2007. 952. p.)
1435 – a Zsigmond által létesített rézkamara ispánja volt. (*Altmann*, 1896–1900. II /11764.; *Teke*, 1995/2. 208. p.; MOL DF 270238. 1435. okt. 18. uo. 273839. 1435. nov. 30.; *Draskóczy*, 2001. 152–153. p.)

1437 – korábban elhunyt. Mint a rézkamara ispánja letétbe helyezett 1425 aranyfrintot a bécsi Simon Putel kereskedőnél, amelyet Zsigmond utasítására a következő ispánnak, Rinaldo Rinaldeschi-nek kellett felvennie. (*Altmann*, 1896–1900. II 11764.; *Teke*, 1995/2. 208. p.; *Draskóczy*, 2001. 153. p.)

NOFFRI

Bardo

Onofrio fia

1430 – Zsigmond neki és fivéreinek adományozta Bajmócot Pölöskéért cserébe. (MOL DL 43850. 1430. febr. 14.; *Engel*, 1996. I/ 271. p.)

1430 – harmincadispán. (*Teke*, 1995/2. 206. p.)

1433 – pénzverő- és harmincadispán. (MOL DL 5588. 1433. okt. 4.)

1452 – Bajmóc a székhelye. (MOL DF 280621.; *Engel*, 1996. I/ 271. p.)

Giacomo

Onofrio fia, (*Teke*, 1995/2. 206. p.)

1430 – Zsigmond neki és fivéreinek adományozta Bajmócot Pölöskéért cserébe. (MOL DL 43850. 1430. febr. 14.; *Engel*, 1996. I/ 271. p.)

Giovanni

Onofrio fia,

1427 – fivérével, Lénárttal szerepel a Fronte–Carnesecchi társaság számadásában. (ASF, Catasto 1427, Portate 28. fol. 1008.; *Teke*, 1995/2. 206. p.)

1430 – harmincadispán és a budai kamara ispánja. (*Fejér*, 1829–1844. X/8. 630.; *Iványi*, 1910. I/223.; *Teke*, 1995/2. 206. p.)

Zágrábban Leonardo Attavante a harmincadosa. (*Tkalčić*, 1889. VI/129.; *Teke*, 1995/2. 206. p.)

1430 – Zsigmond neki és fivéreinek adományozta Bajmócot Pölöskéért cserébe. (MOL DL 43850. 1430. febr. 14.; *Engel*, 1996. I/ 271. p.)

1433 – pénzverő- és harmincadispán. (MOL DL 5588. 1433. okt. 4.)

1434 – Nadler Mihállyal együtt a budai pénzverőkamara ispánja. (*Horváth-Huszár*, 1956. 28. p.)

1435–36 – Szokolcai kapitány Lénárttal. (MOL DF 282703. 1434. szept. 21. MOL DL 71840. 1436. júl. 17.; *Engel*, 1996. I/ 419. p.)

1437 – fivéreivel országos hatáskörű kamaraispánok. (*Fejér*, 1829–1844. X/7. 910–912.; *Teke*, 1995/2. 206. p.)

1452 – Bajmóc a székhelye. (MOL DF 280621. 1452. szept. 9.; *Engel*, 1996. I/ 271. p.)

Jakab

1430 – Zsigmond neki és fivéreinek adományozta Bajmócot Pölöskéért cserébe. (MOL DL 43850. 1430. febr. 14.; *Engel*, 1996. I/ 271. p.)

1433 – pénverő- és harmincadispán. (MOL DL 5588. 1433. okt. 4.)

Lénárt

Onofrio fia,

1427 – Zsigmond relátora egy adóssági ügyben, az aula tagja. (ASF, Badia di Firenze. Familiarum. Tom. XV. n. 234.; *Engel*, 1996. I/ 504. p.)

1427 – testvérével, Giovannival szerepel a Fronte–Carnesecchi társaság számadásában. (ASF, Catasto 1427. Portate 28. fol. 1008.; *Teke*, 1995/2. 206. p.)

1427 – Antonio di Buonaccorso Strozzi megbízása Filippo Frescobaldi számára 200 forint átadásáról Lénártnak a tőle Budán átvett szövetek ellenértékeként. (ASF, Badia, n. 371.; *Teke*, 1995/2. 206. p.)

1429 – Firenze városa menlevélért fordult hozzá egy polgára érdekében. (*Jorga*, 1899–1902. ser. II. 247. p.; *Teke*, 1995/2. 206–207. p.)

1429 – Zsigmond relátora, Eperjes város falainak megerősítésére a máramarosi sókamarából kiutalt só vámolásával kapcsolatban. (MOL DL 43778. 1429. márc. 1.)

1430–1433 – ő és fiverei irányították a harmincadszervezetet. (MOL DF 249985, 1432. nov. 25. 270220.; *Draskóczy*, 2001. 158. p.)

1430. jan. – Zsigmond relátora Sopron városával szemben. (*Házi*, 1921–1943. I/3. 6., 7., 14., 15.; *Teke*, 1995/2. 206. p.)

1430 – Zsigmond neki és fivéreinek adományozta Bajmócot Pölöskéért cserébe. (MOL DL 43850. 1430. febr. 14.; *Engel*, 1996. I/ 271. p.)

1433 – pénzverő- és harmincadispán. (MOL DL 5588. 1433. okt. 4.)

1435 – harmincadispán. (*Házi*, 1921–1943. I/3. 107.; *Teke*, 1995/2. 206. p.)

1436 – urburaispán. (*Fejér*, 1829–1844. X/8. 663.; *Teke*, 1995/2. 206. p.)

1435–36 – Szokolcai kapitány Giovannival. (MOL DF 282703. 1434. szept. 21. MOL DL 71840. 1431. febr. 25.; *Engel*, 1996. I/ 419. p.)

1437 – testvéreivel országos hatáskörű kamaraispánok. (*Fejér*, 1829–1844. X/7. 910–912.; *Teke*, 1995/2. 206. p.; *Engel*, 1996. II. / 176. p.)

1439 – kincstartó. (MOL DF 239531. 1438. máj. 12.; *Engel*, 1996. I/53. p.)

Onofrio

Bardo, Giovanni, Giacomo és Lénárt apja.

1409 – A Scolariakkal érkezett Magyarországra.

Sókamara ispán. (Zsigmond-kori Oklt. II/2. 7240. 1409. dec. 27.; *Teke*, 1995/2. 205. p.)

1413 – Zsigmond familiárisává fogadta. (Zsigmond-kori Oklt. IV/1. 1413 eleje, keltezetlen.)

1413 – Zsigmond a német lovagrend nagymesteréhez küldte, mint kamarását. (Zsigmond-kori Oklt. IV/61. 1413. jan. 17.)

1413 – budai sókamarásként adott menlevelet egy nürnbergi kereskedőnek. (Zsigmond-kori Oklt. IV/226. 1413. febr. 25.)

1413 – Zsigmond felszólította a német lovagrendet, hogy Onofrio-nak fizessék ki a 25 000 cseh garas tartozást. (Zsigmond-kori Oklt. IV/243. 1413. febr. uerről uo. 311. 1413. márc. 17. 393. 394. 1413. ápr. 5.)

1413 – a budai Szűz Mária-egyház Szombat-piacon levő romos házát évi tizennégy aranyforintért bérbbe vette. (Zsigmond-kori Oklt. IV/1135. 1413. szept. 29.)

1415 – a pesti plébánia várban levő házát bérbbe vette. (Zsigmond-kori Oklt. V/523. 1415. ápr. 19.)

1415 – budai kamarás, az összes királyi jövedelmek behajtója. (*Teke*, 1995/2. 205–206. p.)

1416 – sókamarásként elismerte, hogy a bárók által Sopronra a királyi (építkezési) munkák céljaira kivetett taxa fejében a város jegyzőjétől 200 aranyforintot átvett. (Zsigmond-kori Oklt. V/2332. 1416. dec. 1.)

1417–18 között – Körmöcbányai kamara grófja Szatmári Jodokkal együtt. (Zsigmond-kori Oklt. VI/47. 1417. jan. 25. uebben a tisztségben uo. 1011. 1417. okt. 13. 2242. 1418. aug. 11.; *Huszár*, 1958. 122. p.; *Teke*, 1995/2. 206. p.)

1417 – budai kamarásként elismerte, hogy Kassa város 840 forintot fizetett a bárók által kirótt ezer aranyforintból. (Zsigmond-kori Oklt. VI/519. 1417. jún. 4.)

1418 – budai királyi kamara ispánja. (Zsigmond-kori Oklt. VI/2565. 1418. nov. 23.)

1419 – budai kamarás, Pozsony város Zsigmondhoz írott folyamodványában említette, 300 forintot adtak át neki. (Zsigmond-kori Oklt. VII/74. 1419. február eleje)

1419 – Zsigmond megparancsolta Kanizsai István volt ajtónállómesternek, hogy az esztergomi érsekségnek általa a múlt évben beszedett és a kezén lévő jövedel-

méből 10000 forintot fizessen ki Noffri számára. (Zsigmond-kori Oklt. VII/87. 1419. febr. 6.)

1419 – Zsigmond levele Szentgyörgyi Vince Bálinthoz és Onofrius budai királyi kamarához és faktorhoz, amelyben kéri, legyenek segítségére a kassaiaknak, hogy elkobozhassák a külföldről hozott barchentet és a kivinni szándékolt gyapotot. (Zsigmond-kori Oklt. VII/972. 1419. szept. 20.)

1424 – a budai pénzverőkamara ispánja. (*Horváth–Huszár*, 1956. 27. p.; *Huszár*, 1958. 122. p.; *Teke*, 1995/2. 206. p.)

1426 – harmincadispán. (*Horváth–Huszár*, 1956. 27. p.; *Teke*, 1995/2. 206. p.)

1426 – Rinaldo di Maso degli Albizzi követjelentésében Filippo Scolari faktorként említi, Budán az ő házában száll meg. (*Albizzi*, 1869. 579. p.)

1430 előtt meghalt. (*Teke*, 1995/2. 206. p.)

A család 1489-ben halt ki. (*Engel*, 1996. I/ 271. p.)

ONOFRIO DI FRANCESCO

1388 – megvásárolta Magyar Mihály ötvöstől budai sarokházát 400 forintért. (Zsigmond-kori Oklt. I/ 648. 1388. júl. 12.)

1390 – Budán tartózkodó firenzei kereskedő, eladta budai házat Kanizsai Miklós-nak 1400 aranyforintért. (Zsigmond-kori Oklt. I/1379. 1390. febr. 27.; *Teke*, 1995/2. 205. p.)

ONOFRIO DI GIOVANNI

1378 – dalmáciai só- és harmincad kamaraispán. (*Teke*, 1995/2. 205. p.)

1383 – dalmáciai só- és harmincad kamaraispán. (*Teke*, 1995/2. 205. p.)

PANCIATICHI

Gabriello di Bartolomeo

Adóbevallása alapján a negyedik leggazdagabb firenzei polgár, adózás előtti összvagya 80 994 forint. (Online Catasto)

1427 – Catasto-beli bevallásában veszteséggként sorolt fel 1819 forint értékben Magyarországra küldött szöveteket. (ASF, Catasto 1427. Campioni, Reg. 79. 134r–147r.)

Giovanni di Bartolomeo

az ötödik leggazdagabb firenzei polgár, adózás előtti összvagya 70 548 forint (Online Catasto, adóbevallása: ASF, Catasto 1427, Portate, Filza 53. fol.

1004r–1020v; *Conti*, 1984. 345–346. p.; *Arany*, Firenzei–magyar kereskedelmi kapcsolatok)

Életrajzírója szerint huzamosabb ideig tartózkodott Budán, a király „kincstartója” volt. (*Passerini*, 1858. 77. p.)

1427 – adóbevallása szerint magyarországi veszteségük 9287 forint volt, az uralgó kezébe került. (ASF, Catasto 1427, Portate, Filza 53. fol. 1014r.; *Arany*, Firenzei–magyar kereskedelmi kapcsolatok)

1429 – a Corsini család egyik üzleti könyvében olvasható bejegyzés szerint Giovanni di Matteo Corsini két fiát, Battista-t és Matteo-t Magyarországra küldte gyakornoknak. Matteo a Panciatichi-ek társaságának budai képviselőjéhez ment. (*Corsini*, 1965. 130–131. p.; *Arany*, 2007. 961. p.)

1432–1435 – új társaságot alapított magyarországi kereskedelemre, Antonio Popoleschi-nek küldött megbízással selyem- és gyapjuszöveteket összesen 2420 forint értékben. (ASF, Catasto 1433. Reg. 498. 341v.), emellett velencei társasága is működött. (*Conti*, 1984. 345. p.; *Arany*, Firenzei–magyar kereskedelmi kapcsolatok)

1433 – Giovanni Zsigmondhoz fordult menlevélért, hogy visszatérhessen az országba, és elvesztett javait visszaszerezhesse. (ASF, Catasto 1433. Reg. 498. 341v.; *Arany*, Firenzei–magyar kereskedelmi kapcsolatok)

1435 – megint elvesztette Magyarországon lévő javait, árúját több mint 12,200 forint értékben, feljegyzése szerint ismét Zsigmond kobozta el azokat. (*Conti*, 1984. 346. p.)

1442 – meghalt. (*Conti*, 1984. 346. p.)

Zanobi di Giovanni

1423 – valószínűleg azonos azzal a Zenobio Panzaci-val, aki kiváltságokat kapott Zsigmondtól. (*Altmann*, 1896–1900. I/ 5667.; *Teke*, 1995/2. 198. p.)

1427 – apja bevallása szerint budai társaságuk állandó képviselője Budán Capponi-val együtt, bevallása apjéhez csatoltan kizárólag kisebb magánjellegű tartozásokról emlékezik meg. (ASF, Catasto 1427, Portate, Filza 53. fol. 1012v.; *Arany*, Firenzei–magyar kereskedelmi kapcsolatok)

Antonio di Giovanni

1427 – tartotta a kapcsolatot apja velencei és budai kirendeltségei között, adóbevallását apjához csatolta, kisebb volumenű kiadások szerepelnek benne. (ASF, Catasto 1427, Portate, Portate, Filza 53. fol. 1012r.; *Arany*, Firenzei–magyar kereskedelmi kapcsolatok)

PIERO DI GHERARDO

1427 – Magyarországon dolgozott Melanese di Ridolfo Melanesi megbízásából. (ASF, Catasto 1427, Portate, Filza 175. fol. 273r.; *Teke*, 1995/2. 198. p.)

POPOLESCHI**Antonio**

1432 – hitelezett 300 forintot Giovanni Buondelmonte kalocsai érseknek. (ASF, Catasto 1433. Reg. 498. 341v.; *Arany*, Firenzei–magyar kereskedelmi kapcsolatok)

1433 – Giovanni di Bartolomeo Panciatici 1433-as catasto-jában szerepel, mint magyarországi megbízottja. (ASF, Catasto 1433. Reg. 498. 341v.; *Arany*, Firenzei–magyar kereskedelmi kapcsolatok)

1435–37 körül – szövetkereskedő, az általa és fivére, Niccolo által alapított kereskedelmi társaság továbbra is Magyarországon dolgozott Magyarországon. (*Teke*, 1995/2. 209–10. p.)

1435 – IV. Jenő pápa sürgette Zsigmondot, hogy az ártatlanul megvádolt Antonio lefoglalt javait adja át Folchi-nak. (*Lukcsics*, 1931–1938. II/393.)

1438 – Antonio-tól lefoglalták Budán a társaság áruit, a firenzei signoria kérte az áruk visszaszolgáltatását. (Flórenczi Okmt. I/ 269. *Teke*, 1984. 48. p.)

Niccolo

1435–37 körül – szövetkereskedő, az általa és fivére, Antonio által alapított kereskedelmi társaság feltehetőleg ezekben az években jelent meg Magyarországon. (*Teke*, 1995/2. 209–210. p.)

1438 – Antonio-tól lefoglalták Budán a Niccolo által vezetett társaság áruit, a firenzei signoria kérte az áruk visszaszolgáltatását. (Flórenczi Okmt. I/ 269. 1438. okt. 6.; *Teke*, 1984. 48. p.)

Salvestro di Tommaso

1395–1426 – nyolc alkalommal a gyapjúszövő céh konzula, két alkalommal a Mercanzia tisztségviselője, két alkalommal Gonfaloniere di compagnia, három alkalommal tagja a 12 tagú Buonuomini testületnek, két alkalommal prior és egy alkalommal Gonfaloniere di Giustizia. (Online Tratte)

1427 – tehetős szövetkereskedő Firenzében, hitelezett a szintén Magyarországon dolgozó Uberto Zati által vezetett társaságnak is. (ASF, Catasto 1427. Campioni, Reg. 76. fol. 228.; *Teke*, 1984. 48. p.)

PORTINARI

Bernardo di Giovanni

1420-as évek – részt vett pénzzel a Melanesi-ek ügyleteiben. (ASF, Catasto 1427. Portate, Filza 60. fol. 385. *Teke*, 1995/2. 198. p.)

Giovanni di Sandro

üzleti központja Velence,

1373 – kereskedelmi társaságot alapított Ardigno di Corso Ricci-vel és Cristiano di Migliore degli Albizzi-vel. A társaság megbízta Agostino Marucci-t áruik értékesítésével. (ASF, Arte del Cambio, fol. 67.; *Teke*, 1995/1. 130–131. p.)

Gualterio di Sandro

1380 – körül letartóztatták Zárában, mint velencei polgárt és kémeket, a firenzei signoria levelében Gualterio-ról, mint Buda és Zára között kereskedő üzletember-ről írt. (Flórenczi Okmt. II/ 145. 1380. ápr.16.; *Teke*, 1995/1. 132. p.)

1392 – Corsi di Ricci-t és Jacobus de Prato-t nevezte meg társaiként. (ASF, Arte del Cambio, fol. 101.; *Teke*, 1995/1. 142. p.)

1390–93 – Velencében adott el ezüstöt. (ASF, Arte del Cambio, fol. 101.; *Teke*, 1995/1. 142. p.)

1390-es évek – Medici bank adósa. (ASF, Medici Avanti il Principato (MAP), Filza 133. n. 1. fol. 33.; *Teke*, 1995/1. 143. p.)

RICCI

Ardigno di Corso

1373–76 között – Giovanni di Sandro Portinari-vel és Cristiano di Migliore degli Albizzi-vel kereskedelmi társaságot alapítottak, amelyik Magyarországon is tevékenykedett. A társaság megbízta Agostino Marucci-t áruik értékesítésével. (ASF, Arte del Cambio, fol. 67.; *Teke*, 1995/1. 130–131. p.)

1384–1398 – két alkalommal a pénzváltó céh konzulja, egy alkalommal a Mercanzia tisztviselője, egy alkalommal Gonfaloniere di compagnia, egy alkalommal a Buonomini tanács tagja, egy alkalommal pedig Gonfaloniere di Giustizia. (Online Tratte)

1409 előtt – meghalt. (Online Tratte)

RINALDESCHI**Rinaldo di Dego**

1427 – adóbevallása szerint ekkor már Magyarországon dolgozott Tommaso és Simone Melanesi faktoraként és nem rendelkezett vagyonnal. (ASF, Catasto 1427 Portate. Filza 47. fol. 522r–523r., ASF, Catasto 1427. Portate, Filza 46. Tomo I. fol. 654r.; *Arany*, 2007. 958. p.)

1433 – csupán anyja nevében nyújtott be bevallást. (ASF, Catasto 1433. Reg. 496. 193v.; *Arany*, 2007. 952. p.)

1436 – Zsigmond kinevezte lateráni palotagrófnak. (*Altmann*, 1896–1900. II/11305. 1436. márc. 20.; *Teke*, 1995/2. 208. p.)

1437 – rézispán és gölnici várnagy. (MOL DF 270242. 1438. máj. 12. 270243.

1435. dec. 8. MOL DL 13077. 1437. aug. 10. DL 60744. 1436. dec. 2. DL 83693.

1437. jún. 3.; *Teke*, 1995/2. 208. p.; *Draskóczy*, 2001. 153. p.)

RINIERI**Luca di Piero**

1414 – a pénzváltócéh konzulja. (Online Tratte)

1417 – a pénzváltócéh konzulja. (Online Tratte)

1427 –feltehetőleg magyarországi kereskedésre adott 889 forintot Tommaso di Piero Melanesi-nek, aki az adóbevallása szerint ekkor még tartozott neki. (ASF, Catasto 1427. Campioni, Reg. 81. fol. 90–92.; *Arany*, 2007. 957. p.)

1433 előtt – meghalt. (Online Tratte)

ROSSI**Piero**

1439 – a vízaknai sókamarát irányította, Tallóci Matkó familiárisa volt. (*Draskóczy*, 1994. 125. p.)

1440 – a tordai sókamara ispánja. (MOL DL 55213. 1440. jún. 19.; *Draskóczy*, 1994. 125. p.)

RUCELLAI**Antonio di Giovanni**

az olcsóbb szöveteket gyártó San Pancrazio negyedbeli kereskedő, adóbevallása alapján igen tehetős volt. (ASF, Catasto 1427, Campioni, Reg. 76. fol. 47.; *Teke*, 1995/2. 198. p. 23a. lj.)

1420-as évek – a Melanesi-k és a Fronte-k társaságával üzletelt. (ASF, Catasto 1427. Portate 84. fol. 94, 68, 41.; *Teke*, 1995/2. 198. p.)

1429 – a gyapjúszővő céh konzulja. (Online Tratte)

1438 előtt – meghalt. (Online Tratte)

Francesco di Simone

1427 – Antonio di Buonaccorso degli Strozzi társa a gyapjúszővetületben. (ASF, Catasto 1427. Campioni, Reg. 76. fol. 86.; *Teke*, 1995/2. 204. p.)

1429 – Gonfaloniere di compagnia. (Online Tratte)

1434 – a Mercanzia tisztviselője. (Online Tratte)

Guelfo di Francesco

1428 – Francesco fia, Budán tartózkodott. (Flórenczi Okmt. II/35, 43. 1428. febr. 9. jún. 13.; *Teke*, 1995/2. 204. p.)

1428 – a királyné kérésére elfogták Budán több más kereskedővel együtt. (Flórenczi Okmt. II/ 29. 31. 33. 1427. dec. 5., dec. 28., 1428. jan. 1.; *Teke*, 1995/2. 207. p.)

RUSTICHI

Marabottino d'Antonio

1462 – Giovanozzo Biliotti-val és egy Ancona-ban élő firenzei kereskedővel feltehetőleg Szlavónia területén kereskedett, Cosimo di Domenico Martelli-t bízták meg az üzlet lebonyolításával. (ASF, Mercanzia, n. 10831. 50v. 1462. okt. 15.)

1475 – priorrá választották Firenzében. (Online Tratte)

1493 – selyemszővő céh konzulja. (Online Tratte)

SANTI

Antonio

1387 – a signoria levelében említést tett az Antonio, Vieri de' Medici, Andrea di Ugo valamint Guido di Tommaseo által alapított kereskedelmi társaságról, mely megbízást adott Paolo Marucci-nak áruik és pénzüik magyarországi értékesítésére illetve befektetésére. A kancellária leveléből kiderült, hogy sok kinnlevősége volt a cégnek. (ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 21. fol. 12v–13r. 1387. febr. 10.)

SCOLARI**Andrea**

1407–1409 – zágrábi püspök. (*Engel*, 1996. I/ 80. p.)

1409 – elfoglalta a váradi püspöki széket, bár a pápai áthelyező levél egy évvel későbbi (Zsigmond-kori oklt. II/2. 7841. 1410. aug. 11.; *Teke*, 1995/2. 199. p.; *Engel*, 1996. I/ 77. p.)

1418 – a római kúriához folyamodott szabad végrendelkezési engedélyért. (*Lukcsics*, 1931–1938. I/76. 1418. máj. 3. uerről uo. 126. 1418. júl. 29.)

1419 – V. Márton hozzájárult, hogy végrendelkezhesen. (ASF, Badia, n. 287. 1419. szept. 15.; *Teke*, 1995/2. 199. p.)

1422 – Currado di Piero Cardini váradi prépost a prépostság jövedelmeit a püspök-re ruházta. (ASF, Badia, n. 331. 1422. jún. 2.; *Teke*, 1995/2. 199. p.)

1423 – elszámolás a püspök és prépostja, a szintén firenzei Currado di Piero Cardini között közös ügyleteikről. (ASF, Badia n. 332. 1423. ápr. 4.; *Teke*, 1995/2. 199. p.)

1426 – meghalt. (*Lukcsics*, 1931–1938. I/880. 1426. ápr. 22.)

1426 – Mattia és Andrea Scolari javait Filippo Scolari Riniero fiaira, Lorenzora, Giovannira és Filippora hagyta. (ASF, Badia n. 319. 1426. nov. 30.; *Teke*, 1995/2. 203. p.)

1427 – Andrea Scolari testamentumának végrehajtására Filippo Scolari egy év haladékot kért a szentszéktől. (*Lukcsics*, 1931–1938. I/ 903. 904.)

Carmannus/Carnianus

1420 – váradi kanonok, kérelemmel fordult a pápához, hogy bízza rá a kalocsai egyház adminisztrálását. (*Lukcsics*, 1931–1938. I/ 241.)

1420–22 – kalocsai érsek, Rómában halt meg. (*Lukcsics*, 1931–1938. I/ 752, 1424. nov. 15.; *Engel*, 1996. I/ 65. p.)

Giovanni di Rinieri

1426 – Pipo Mattia és Andrea Scolari javait neki és testvéreinek juttatta. (ASF, Badia n. 319. 1426. nov. 30.; *Teke*, 1995/2. 203. p.)

Pipo halála után Velencébe tette át a székhelyét. (ASF, Badia, nr. 339–369. 1429. április–június; *Teke*, 1995/2. 207. p.)

Filippo di Rinieri

Pipo Scolari unokaöccse és örököse.

1426 – Mattia és Andrea Scolari javait Filippo Scolari Riniero fiaira, Lorenzo-ra, Giovannival és Filippo-ra hagyta. (ASF, Badia n. 319. 1426. nov. 30.; *Teke*, 1995/2. 203. p.)

1427 – A hitelezők listáján Filippo Scolari egyik örököse, Filippo di Rinieri Scolari is szerepel 1800 forintos hitellel a Melanesi-cég számára. (ASF, Catasto 1427. Campioni, Reg. 77. fol. 247–248.; *Arany*, 2007. 957. p.)

1428 – a király elvette tőle a sókamarákat. (Flórenczi Okmt. II/25, 29.; *Teke*, 1995/2. 207. p.)

1427 – Giannozzo Cavalcanti útján próbált behajtani Frangepán Miklóstól 3 500 dukátot, a gróf Filippo Scolari-tól kapott 10 000 dukát összegű kölcsön fennmaradó részét. (ASF, Badia n. 232.; *Teke*, 1995/2. 203. p.) ezután hazatért Firenzébe.

Filippo di Stefano (Pipo Spano)

1388 körül – Luca della Pecchia-val érkezett Magyarországra. (*Jacopo, Poggio úr fia*, 1987. 15. p.; *Engel*, 1987. 55. p.)

1398 – Zsigmond levele a szekszárdi konventhez Pipot és felesége birtokba iktatásáról. (Zsigmond-kori Oklt. I/5356. 1398. jún. 10.)

1399 – körmöcbányai kamaraispán, Ozorára hetivásártartási jogot kapott. (Zsigmond-kori Oklt. I/ 6112. 1399. nov. 5. átírásban II/1. 4324. 1405. dec. 29.)

1399 – Zsigmond pallosjogot ad neki. (Zsigmond-kori Oklt. I/ 6113. 1399. nov. 5.)

1401–1426 között sókamara ispán. (Zsigmond-kori Oklt. II/1. 2689. 1403. nov. 2. II/2. 5828. 1407. dec.5.; *Engel*, 1996. II/180. p.)

1404 – temesi, aradi, csanádi, kevei, krassói ispán haláláig. (*Engel*, 1996. I/ 98. 122. 139. 145. 204. p.)

1404 – Zsigmond egyik kezeseként szerepel egy kölcsönügyletben. (Zsigmond-kori Oklt. II/1. 3079. 1404.)

1406 – sókamara ispánként megállapodott a dési sószállítókkal a Szatmárba, Tokajba és Poroszlóba szállított só viteldíja felől. (Zsigmond-kori Oklt. II/1. 4925. 1406. aug. 14.)

1407 – utasította székesfehérvári kamarását, hogy adjon át 1800 frt értékű sót János veszprémi püspöknek a Buda környéki tizedek fejében. (Zsigmond-kori Oklt. II/2. 5397. 1407. márc. 24.)

1407–1408 között – főkincstartó. (Zsigmond-kori Oklt. II/2. 5445. 1407. ápr. 21. uo. 6209. 1408. júl. 10.; *Engel*, 1996. I/ 52. p.)

1407 – csongrádi ispán haláláig. (*Wenzel*, 1863. 83. 1407. febr. 3.; *Engel*, 1996. I/ 125. p.)

- 1408 – főkincestartó, a bulcsi apátság kormányzója. (Zsigmond-kori Oklt. II/2. 6017. 1408. márc. 20.)
- 1408 – a Sárkányrend tagja. (Engel, 1996. I/ 494. p.)
- 1408–1409 között – szőrényi bán. (Engel, 1996. I/ 33. p.)
- 1409–1426 között zarándi ispán. (Engel, 1996. I/ 240. p.)
- 1410 – Pipo Scolari adósságának egy részét Antonio di Piero Fronte egyenlített ki a kalisi várnagynál. (Teke, 1995/2. 195. p.)
- 1410 – Zsigmond követe a pápánál. (Zsigmond-kori Oklt. II/2. 7737. 1410. jún. uo. 7802., 7807., 7808., 7878., 7892.)
- 1411 – a fenti követséggel kapcsolatban lásd még Zsigmond-kori Oklt. III/230. 1411. márc. 10.)
- 1411 – Zsigmond neki és testvérének: Mátyásnak adja a cenki vámot és a Sárvár várához tartozó Rába és Farkaserdő erdők erdőadószedői tisztségét. (Zsigmond-kori Oklt. III/165. 1411. febr. 20.)
- 1412 – Albeni János pécsi püspöktől familiárisának: Bácskai Miklósnak kanonokságot kért. (Zsigmond-kori Oklt. III/1797. 1412. febr. 26.)
- 1412 – Leonardo Altovitit, rokonukat osztályos testvérül fogadta. (Zsigmond-kori Oklt. III/2650. 1412. szept. 9. uerről uo. 2680. 1412. szept. 14.; Teke, 1995/2. 201. p.)
- 1415 – Zsigmond egyik kezese, amikor az uralkodó 23000 forint megfizetésére kötelezte magát Lajos bajor hercegnek. (Zsigmond-kori Oklt. V/742. 1415. június 14. uo. V/ 840. 1415. július 10.)
- 1418 – Scolari kérelmezte az általa alapított ozorai plébániatemplom számára tizedjévedelmek rendelését. (Lukcsics, 1931–1938. I/ 75. ugyanerről 1424-ben uo. 774.)
- 1418 – engedélyt kért ferences obszerváns kolostor alapítására Ozorán. (Lukcsics, 1931–1938. I/ 95.)
- 1420 – a kalocsai érsekség kormányzója. (Engel, 1996. I/ 65. p.)
- 1424 – a kunok bírója. (Engel, 1996. I/ 148. p.)
- 1424 – Scolari kérelme vizitációs engedélyért az általa alapított ozorai plébániatemplom számára, ahol temetkezni szándékozott. (Lukcsics, 1931–1938. I/ 754.)
- 1426 – Pipo megbízta unokaöccsét, Filippo di Rinieri-t Frangepán Miklós 3 500 dukára rúgó adósságának behajtásával. (ASF, Badia n. 232., 249–251.; Teke, 1995/2. 203. p.)
- 1427 – Pipo halála után a Melanesi-ek az örökösein próbálták behajtani tartozásait, amelyek jelentős összegre rúgtak: három tételben 7550 forint szerepel a listán. (ASF, Catasto 1427. Campioni, Reg. 77. fol. 247–248.; Arany, 2007. 957. p.)
- 1427 – Zsigmond Pipo-t annak halála után faktoraként jelölte meg és az elszámolás hiányára hivatkozva lefoglalta javait. (Flórenczi Okmt. I/43. 1428. jún. 13.; Teke, 1995/2. 203. p.)

Lorenzo di Rinieri

Pipo Scolari unokaöccse.

1415 – Budán tartózkodott. (Zsigmond-kori Oklt. V/924. 1415. aug. 5.)

1426 – Zsigmond familiárisává fogadta. (*Kintzinger*, 2000. 459. p.)

1426 – Mattia és Andrea Scolari javait Pipo Riniero fiaira, Lorenzo-ra, Giovannival és Filippo-ra hagyta. (ASF, Badia n.319. 1426. nov. 30.; *Teke*, 1995/2. 203. p.)

1428 – a király elvette tőle a sókamarákat. (Flórenczi Okmt. II/25, 29.; *Teke*, 1995/2. 207. p.) a sókamarák elvesztése után is Magyarországon maradt.

1477 – köztartozása miatt nem tölthette be a priori tiszte, amire kisorsolták. (Online Tratte)

1478 – köztartozása miatt nem tölthette be a Gonfaloniere di compagnia tiszte, amire kisorsolták. (Online Tratte)

Mattia di Stefano

1400 – ettől az évtől Pipo szerzeményeinek részese. (*Engel*, 1987. 87. p. 223. lj.; *Teke*, 1995/2. 201. p.)

1406–1410 között – Antonio di Sunti-val és Antonio Fronte-val kereskedelmi társaságot alapított. (*Jorga*, 1899–1902. 129.; *Teke*, 1995/2. 195. p.)

1407 – Pipoval együtt birtokot kapott. (Zsigmond-kori Oklt. II/2. 5828. 1407. dec. 5.)

1410-es évek – Sunti-val együtt bonyolított kereskedelmi ügyleteket. (ASF, Badia, n. 267–273.; *Teke*, 1995/2. 201. p.)

1410 – XXIII. János pápának kölcsönt adott a Magyarországról befolyó pápai illetékek terhére, ezért a pápa utasította követét, hogy mindenekelőtt fizesse ki a Mattia Scolari-nak járó részt. (Zsigmond-kori Oklt. II/2. 7968. 1410. okt. 7.; *Teke*, 1995/2. 201. p.)

1411 – Fronte de Piero di Fronte kötelezte magát, hogy eleget tesz a Sei di Mercanzia ítéletének és megfizeti tartozásait Mattia-nak. (Zsigmond-kori Oklt. III/337. 1411. ápr. 11.)

1412 – Leonardo Altovitit, rokonukat osztályos testvérül fogadta. (Zsigmond-kori Oklt. III/2650. 1412. szept. 9. uerről uo. 2680. 1412. szept. 14.; *Teke*, 1995/2. 201. p.)

1413 – Zsigmond familiárisává fogadta, ekkor újra Itáliában tartózkodott. (*Altmann*, 1896–1900. I/ 802, 803. 1413. nov. 27.; *Teke*, 1995/2. 201. p.)

1423 – végrendelete. (ASF, Badia, n. 267–273.; *Teke*, 1995/2. 201. p.)

1425 – újra Magyarországon tartózkodott, ahol meghalt egy évvel később. (ASF, Badia, n. 285, 286.; *Teke*, 1995/2. 201. p.; ASF, Consoli del mare, n.17. 1426. szept. 5.; *Teke*, 1984. 46. p.)

1426 – Mattia és Andrea Scolari javait Pipó Riniero fiaira, Lorenzo-ra, Giovannival és Filippo-ra hagyta. (ASF, Badia n. 319. 1426. nov. 30.; *Teke*, 1995/2. 203. p.)

1427 – Mattia Scolari testamentumának végrehajtására Pipó egy év haladékot kért. (*Lukcsics*, 1931–1938. I/ 903.)

Riniero

1426 – Mattia és Andrea Scolari javait Pipó Riniero fiaira, Lorenzo-ra, Giovanni-ra és Filippo-ra hagyta. (ASF, Badia n.319. 1426. nov. 30.; *Teke*, 1995/2. 203. p.)

SOLDANI

Bartolomeo di Tommaso

1382 – Budán élt, a Zárában dolgozó, szintén firenzei származású Lodovico di Niccolo-val működött együtt Ancona és Buda közötti kereskedelemében, az áruk cseréjét Zágrábban bonyolították. (*Budak*, 1995. 689. p.)

STROZZI

Antonio di Bonaccorso

a család szegényebb ága

1426 – Pipó házában tanúskodott. (ASF, Consoli del mare, n. 635. 1426. márc. 25.; *Teke*, 1995/2. 202. p.)

1427 – a Fronte társaság alkalmazottjaként hitelezett a társaságnak. (ASF, Catasto 1427. Portate 27. fol. 1008.; *Teke*, 1995/2. 196. p.)

1427 – Erdélyben tartózkodott, onnan fizette ki adósságát Leonardo Norfi-nak Filippo Frescobaldi útján. (ASF, Badia nr. 371.; *Teke*, 1995/2. 206. p.)

1431 – a jelenleg ismert források alapján ebben az évben tartózkodott Magyarországon utoljára. (ASF, Carte Stroziane ser. II–III. Filza 131.; *Teke*, 1995/2. 204. p.)

Palla di Nofri

1411–1434 – négy alkalommal a kereskedő céh konzulja, három alkalommal a Mercanzia tisztviselője, két alkalommal Gonfaloniere di Compagnia, egy alkalommal a Buonomini testület tagja. (Online Tratte)

1427 – feltehetőleg kölcsönzött rokonának, Anonio di Bonaccorso-nak; catasto-beli bevallásában adóssai között voltak a Magyarországon dolgozó Tommaso és Simone di Lapo Corsi illetve Andrea és Uberto del Palagio is. (ASF, Catasto 1427. Campioni, Reg.76. fol. 169.; *Teke*, 1995/2. 204. p.)

TALANI

Bernardo di Sandro

1427 – a Melanesi-k adóbevallásában szerepel üzleti partnerként. (ASF, Catasto 1427. Portate, Filza 46. Tomo I. fol. 654r.)

1427 – a signoria a magyar királyhoz fordult Talani érdekében, aki állításuk szerint 15 éve Magyarországon üzletelt, és akit Budán lefoglaltak, börtönbe vetettek, áruit elkobozták. (ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 33. fol. 116v–117r. 1427. jún. 22.; Flórenczi Okmt. I. 262.; *Teke*, 1995/2. 205. p.)

1429 – a signoria ismételten kérte a magyar király támogatását Talani érdekében. (ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 32. fol. 63v–64r. 1429. ápr.5.) a kiszabadulása után Raguzában és Boszniában folytatta pályafutását. (*Jorga*, 1899. 264. p.; *Teke*, 1995/2. 214. p.135. lj.)

TALENTI

Giovanni

Simone testvére

1381 – sókamarák és harmincadok bérlője Dalmáciában. (*Raukar*, 1969–1970. 38.; *Teke*, 1995/1. 134. p.)

1387 – a sókamarák élén egy bizonyos Thalentus Talenti-ként szereplő ispán, talán Giovanni. (Zsigmond-kori Oklt. I/126. 1387. jún. 23.; *Teke*, 1995/1. 140. p.)

1399 – kassai polgár. (Zsigmond-kori Oklt. I/5645. 1399. jan. 2.; *Teke*, 1995/1. 148. p.)

1403 – Simone-val együtt fémkereskedelemben vett részt. (*Teke*, 1995/1. 140. p.)

1406 – a krakkói Carnissa Andrásnak kövtelese volt vele szemben. (Zsigmond-kori Oklt. II/1. 4749. 1406. máj. 25.; *Teke*, 1995/1. 141. p.)

Simone

1380 – Kassa város előtt megjelent Simone Talenti és Janua-i Miklós: Miklós korábbi tartozásából még 1000 forinttal maradt Simon adósa, ehhez még Simontól posztóban és más áruban 5405 forint értékűt vett át, így összes tartozása 6405 forint. (MOL DL 6728. 1380. aug. 2.; *Teke*, 1995/1. 134. p.)

1384 – kamaraispán. (*Tkalčić*, 1889. I/301.; *Teke*, 1995/1. 139. p.)

1384 – már pesti polgárként vett bérbe egy házat. (MOL DL 7089. 1384. jún. 4.; *Teke*, 1995/1. 139. p.)

1390-es évek – a lengyel király „comes monetarius”-a, krakkói üzleti kapcsolatait megtartotta, a két ország közötti fémkereskedelemben vett részt. (*Teke*, 1995/1. 140–141. p.)

- 1403 – Giovanni-val együtt fémkereskedelemben vett részt. (*Teke*, 1995/1. 140. p.)
1424 – pécsi polgár volt. (MOL DL 11500. 1424. 04. 19.; *Teke*, 1995/1. 148. p.)
1388 – Lorenzo Monaci velencei követ a rokona volt. (Zsigmond-kori Oklt. I/651. 1388. júl. 14.; *Teke*, 1995/1. 134. p.)
1388 – Firenze írt Garai Miklósnak segítségét kérve ahhoz, hogy Simone megfizesse Giovanni Tosinghi-nek azt a pénzt, amivel az jótállt Simone apjáért. (Zsigmond-kori Oklt. I/671. 1388. júl. 31.)
1392 – kamarahaszna-ispán. (Zsigmond-kori Oklt. I/4225. 1396. jan. 10.; *Teke*, 1995/1. 139. p.)

TINGHI

Matteo de lo Scelto

- 1375 – firenzei kereskedő, Avignon-ból menekülve Velencébe költözött, sáfránnyal beutazott Magyarországra, eladta haszonnal és távozott. (*Pitti*, 1986. 365., 374. p.; *Brucker*, 1962. 244–296. p.; *Teke*, 1995/1. 134. p.)
1389–1410 – három alkalommal Gonfaloniere di compagnia, két alkalommal a 12 tagú Buonuomini tanács tagja. (Online Tratte)
1415 előtt – meghalt. (Online Tratte)

TOMMASEO

Giovanni

- 1390 körül – Niccolò da Uzzano-val, Francesco di Lapo Federighi-vel társult magyarországi kereskedelemre. (ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 24. fol. 109v–110r. 1394. febr. 9. uo. 121r. 1394. márc. 28. az irat megtalálható: Flórenczi Okmt. II/87.; *Teke*, 1995/1. 142–143. p.)
1390-es évek – Medici bank adósa. (ASF, Medici Avanti il Principato (MAP), Filza 133. n. I. fol. 33.; *Teke*, 1995/1. 143. p.)
1395 – megbízottjuk, Agostino Marucci halála után a magyarországi ügyleteik tisztázása érdekében a Mercanzia is beavatkozott. (ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 24. fol. 121r. 1395. márc. 28. az irat megtalálható Flórenczi Okmt. II/87. uo. 86. 1395. febr. 8.; *Teke*, 1995/1. 142. p.)

Guido

- 1380 – Giovanni Portinari-val és más firenzei kereskedőkkel szövetet és más árukat szállított Durazzo-i Károly számára. (*Wenzel*, 1874–76. III/345. 1386. jún. 6.; *Teke*, 1995/1. 133. p.)

1387 – a firenzei signoria a magyar királynőnek írt levelében említést tett Guido di Tommaseo, Vieri de' Medici, Andrea di Ugo, illetve Antonio Santi magyarországi tevékenységéről. (ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 21. fol. 12v–13r. 1387. febr. 10.)

1390-es évek – Medici bank adósa. (ASF, Medici Avanti il Principato (MAP), Filza 133. n.1. fol. 33.; *Teke*, 1995/1. 143. p.)

1396 – a firenzei signoria követeinek kiadott utasításában szerepelt, mint Magyarországon működő üzletember. (ASF, Dieci di Balìa, Otto di Pratica, lettere – Legazioni e commissarie, 2. fol. 17v. 1396. ápr. 25.; *Teke*, 1995/1. 142. p.)

TOSINGHI

Giovanni

1388 – felváltotta Maruccio Marucci-t, feladata a Vieri de' Medici-féle bank kinnlevőségeinek behajtása volt. A signoria a magyar királynétól védelmet kért számára. (ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 21. fol. 41r. 1388. júl.)

1388 – néhány nappal későbbi keltezésű a magyar királynak címzett, hasonló tartalmú levél. (ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 21. fol. 39v. 1388. júl. 25. az irat megtalálható Flórenczi Okmt. II/95.; *Teke*, 1995/1. 138. p.)

1388 – Firenze írt Garai Miklósnak segítségét kérve ahhoz, hogy Simone Talenti megfizesse Giovanni Tosinghi-nek azt a pénzt, amivel az jótállt apjáért. (Zsigmond-kori Oklt. I/671. 1388. júl. 31. ajánlólevelek a királynénak, a pécsi püspökhöz, a nádorhoz Tosinghi részére Zsigmond-kori Oklt. I/672–674. 1388. júl. 31.)

1389 – VI. Orbán pápa engedélyt adott a pécsi püspöknek, hogy a pápai adót 10 000 forintig Vieri de' Medici budai képviselőjének, Tosinghi Jánosnak adja át. (Zsigmond-kori Oklt. I/ 921. 1389. febr. 6.; *Teke*, 1995/1. 138. p.)

1390 – a Vieri de' Medici féle társaság budai képviselőjeként egy zárai polgárnak 200 aranyforintról szóló váltót állított ki, megjelölve Guido di Tommaseo-t, mint olyan személyt, aki kifizeti az összeget. (*Teke*, 1995/1. 140. p.)

1396 – a signoria követeinek kiadott utasításában szerepelt, mint Magyarországon működő üzletember Guido di Tommaseo-val együtt. (ASF, Dieci di Balìa, Otto di Pratica, lettere – Legazioni e commissarie, 2. fol. 17v. 1396. ápr. 25.)

1404 – Magyarországon társaságot szervezett, a signoria a király figyelmébe ajánlotta őt. (ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 26. fol. 28v–29r. 1404. febr. 6., az irat megtalálható Flórenczi Okmt. I/60.; *Teke*, 1995/1. 142. p.)

1406 – királyi felhatalmazásra az egri káptalantól 158 forintot juttattak neki a királyi adóból. (Zsigmond-kori Oklt. II/1. 4836. 1406. jún. 26.; *Teke*, 1995/1. 142. p.)

UGO**Andrea**

1379 – a signoria levele a velencei hatóságokhoz, mert az Adrián a velenceiek elkozták a részben Andrea di Ugo tulajdonában levő árukat. (ASF, Carteggi, Missive, Cancelleria, c. 33.; *Teke*, 1995/1. 132. p.)

1387 – a signoria a magyar királynőnek írt levelében említést tett Guido di Tommaseo, Vieri de' Medici, Andrea di Ugo, illetve Antonio Santi magyarországi tevékenységéről. (ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria, Filza 21. fol. 12v–13r. 1387. febr. 10.)

VENTURA**Jacopo di Francesco**

1382 körül – társaságot alapított Vieri de' Medici-vel magyarországi rézkereskedelemre. (ASF, Arte del Cambio, fol 79.; *Teke*, 1995/1. 132. p. 23. lj.)

VENTURI**Bonaventura de Salto/ Ventur gallicus**

1358 – letelepedett Pozsonyban. Egy szőlőüggyel kapcsolatos oklevélben szerepelt. (MOL DF 238764. 1358. ápr. 4. uez kiadva *Fejér*, 1829–1844. IX/2. 706.; *Teke*, 1995/1. 141. p.; *Majorossy*, 2005. 259. p.)

1390 – Pozsonyban lakott János rokonával együtt. (MOL DF 204745. 1390. júl. 7. *Léderer*, 1932. 149. p.; *Teke*, 1995/1. 141. p.)

1409 – birtokára immunitást kapott az uralkodótól. Fia a király familiárisa. (*Léderer*, 1932. 149–150. p.; *Teke*, 1995/1. 141. p.)

Caspar Ventur/Saltó-i Bonaventura Gáspár

Jacob fia

1407–1433 – anyjával együtt Zsigmond familiárisa. (*Fejér*, 1829–1844. X/4. 600–606.; *Majorossy*, 2005. 259. p.)

1412 – pozsonyi polgár. (MOL DL 43146. 1412. máj. 6.)

1433 – pozsonyi esküdt polgár. (MOL DF 239578. 1433. ápr. 20.)

1436 – pozsonyi esküdt polgár. (MOL DF 239627. 1436. ápr. 22.)

1446 – meghalt. (*Majorossy*, 2005. 259. p.)

Jacobus Bonaventura de Salto/ Jacob Ventur

1385–1390 között Jodok morva örgróf rábízta egy zsidókkal kapcsolatos ingatlanügy kivizsgálását. (MOL DF 239218.; *Majorossy*, 2005. 259. p.)

1390 – fivérével, Jánossal megvásárolt Pozsony várostól egy utcát. (MOL DF 239097. 1390. okt. 31.; *Majorossy*, 2005. 259. p.)

1392 – pozsonyi harmincados. (*Teke*, 1995/1. 141. p.; *Majorossy*, 2005. 259. p.)

1392 – kötelezte magát, hogy a pannonthalmi apátság egy pozsonyi házát hat év alatt helyre állítja, majd évente egy dénármárkát fizet bér fejében. (Zsigmond-kori Oklt. I/2487. 1392. ápr. 24.)

1392–1395 – kamaraispán. (Zsigmond-kori Oklt. I/2655, 1392. okt. 25. uo. 2880, 1393. márc. 26. *Házi*, 1921–1943. I/1. 317.; *Teke*, 1995/1. 141. p.; *Majorossy*, 2005. 259. p.)

1396–1397 – pozsonyi alispán. (*Majorossy*, 2005. 259. p.)

1397 – pozsonyi polgár, zsidóbíró. (MOL DF 241389. 1397. júl. 7.; *Majorossy*, 2005. 259. p.)

1401 – Zsigmond familiárisa. (*Majorossy*, 2005. 259. p.)

1402 – birtokot adományozott neki az uralkodó. (*Léderer*, 1932. 149–50. p.; *Teke*, 1995/1. 141. p.; *Majorossy*, 2005. 259. p.)

1409 előtt – meghalt. (*Majorossy*, 2005. 259. p.)

János

1390 – Pozsonyban lakott Jakab nevű rokonával együtt. (MOL DF 204745. 1390. júl. 7.; *Léderer*, 1932. 149. p.; *Teke*, 1995/1. 141. p.)

1392 – pozsonyi harmincados. (*Teke*, 1995/1. 141. p.)

ZATI

Balázs

Pál fia

1456 – érintett egy birtokvitában az aradi káptalan előtt. (MOL DL 15045. 1456. ápr. 4.)

1465 – Tótfői Zathy Balázs néven szerepel a csanádi káptalan Mátyáshoz írt levelében. (MOL DL 16248. 1465. aug. 19.)

1470 előtt – örökös nélkül halt meg. (MOL DL 17003. 1470. máj. 12.)

Antonio di Francesco

1427 – Antonio az összekötő a budai Melanesi és a velencei Zati társaság között. (*Teke*, 1995/2. 197. p.)

- 1433–1437 – segesvári pénzverőkamarás. ((*Draskóczy*, 1994. 126. p.)
1439 – széki sóhivatal élén volt. (*Draskóczy*, 1994. 126. p.)
1441 – kolozsvári pénzverő kamara élén. (*Draskóczy*, 1994. 126. p.)
1444–1452 – nagybányai kamarás. (*Draskóczy*, 1994. 126. p.)
1446 – erdélyi pénzverőkamara ispánja Kristóffal. (*Draskóczy*, 1994. 127. p.)
1448 – Hunyadi parancsára Odoardo Manini és Szegedi Máté fél tömény söt juttatott neki a dési kamarából. (MOL DL 55413. 1448. szept. 28.)
1453 – kölcsönügyletet bonyolított. (*Draskóczy*, 1994. 127. p.)
1455 – nagybányai kamarás. (MOL DL36407. 1455. dec. 4.; *Draskóczy*, 1994. 127. p.)

Kristóf

- 1438 – vízaknai sókamarás, Tallóci Matkó familiárisa. (*Draskóczy*, 1994. 126. p.)
1441 – szebeni pénzverőkamara élén. (*Draskóczy*, 1994. 126. p.)
1443 – segesvári pénzverést újraindította. (MOL DF 246450. 1443. szept. 29.; *Draskóczy*, 1994. 126. p.)
1446 – erdélyi pénzverőkamara ispánja Antonio-val. (*Draskóczy*, 1994. 127. p.)
Szebeni polgár, de rendelkezett polgárjoggal Nagybányán is. (*Draskóczy*, 1994. 126. p.)
1453–1456 – szebeni pénzverőkamarát irányította. (*Draskóczy*, 1994. 127. p.)
1455 – nagybányai kamarás. (MOL DL36407. 1455. dec.4.)
1458 – szászok adójának beszedésére utasították. (*Draskóczy*, 1994. 127. p.)
1458–1467 – Szebenben dolgozott pénzverőkamarát irányította. (*Draskóczy*, 1994. 127. p.)
1463–1464 – nagybányai kamarás, jele az itt vert érmeiken 1467-ig szerepel. (MOL DL 36394. 1470. ápr. 20.; *Draskóczy*, 1994. 127. p.)

Giuliano di Niccolo

- 1427 – Melanesi-cég 200 forinttal tartozott Giuliano di Niccolo Zati-nak, aki szintén a velencei cég társa volt. (ASF, Catasto 1427. Campioni, Reg. 77. fol. 247–248.; *Arany*, 2007. 957. p.)

Niccolo

- 1427 – Catasto-beli bevallásában Simone és Tommaso Melanesi adósaiként szerepeltek, tehát már ekkor érdekeltségei voltak Magyarországon. (ASF, Catasto 1427. Campioni, Reg. 73. fol. 183. Reg. 75. fol. 242.; *Teke*, 1984. 44. p.)
1445 – Magyarországon halt meg. (Flórenczi Okmt. I/272. 1445. febr. 15.; *Teke*, 1984. 44. p.)

1459 – zenggi gróf lefoglalta Jacopo del Bene áruját Niccolo Zati tartozása miatt, aki feltehetőleg üzleti társa volt. (*Draskóczy*, 1994. 129. p.)

Pál

Kristóf fia

1472 – eladta az apjától örökölt szebeni házát. (*Draskóczy*, 1994. 127. p.)

Uberto d’Amerigo

1425 – Velence székhellyel alapított társaságot, főleg Zengg-ben, Zágrábban kereskedtek lóval és szövetekkel. (ASF, Catasto 1427. Campioni, Reg. 73. fol. 183, Reg. 75. fol. 242.; *Teke*, 1995/2. 197. p.)

1444 – halála után Hédervári Lőrinc nádor lefoglalta javait, ezért a firenzei signoria kérte azok felszabadítását Zati örökösei számára. (Flórenczi Okmt. I/270. 1444. márc.13.; *Teke*, 1984. 44. P.)

Levéltári és kiadott források

Levéltári források

Archivio di Stato di Firenze (ASF)

ASF, Arte del Cambio

ASF, Archivio della Mercanzia

ASF, Archivio del Catasto 1427, Campioni.

ASF, Archivio del Catasto 1427, Portate

ASF, Archivio del Catasto 1431.

ASF, Archivio del Catasto 1433.

ASF, Signori, carteggi, missive – I. cancelleria

ASF, Signori, lettere esterne

ASF, Dieci di Balìa, Lettere – Legazioni e Commissarie

ASF, Badia di Firenze. Familiarum. Tom. XV. Archivio.

ASF, Consoli del Mare

ASF, Medici Avanti il Principato (MAP)

ASF, Carte Stroziane ser. II–III.

Magyar Országos Levéltár (MOL)

DL Diplomatikai Levéltár

DF Diplomatikai Fényképtár

- Albizzi*, 1869   Commissioni di Rinaldo degli Albizzi per il comune di Firenze dal 1399–1433. Vol. 2. 1424–1426. Szerk.: Cesare Guasti. In: Documenti di storia italiana. Pubblicato a cura della R. Deputazione sugli studi di storia patria per le provincie di Toscana, dell'Umbria e delle Marche. Tomo II. in Firenze, 1869. Volume II. 552–613. p.
- Altmann*,
1896–1900   *Wilhelm Altmann*: Die Urkunden Kaiser Sigmunds 1410–1437. Innsbruck, 1896–1900.
- Corsini*, 1965   Il libro di Ricordanze dei Corsini (1362–1457). Szerk.: Armando Petrucci. Roma, 1965.
- Fejér*, 1829–1844   *Georgius Fejér*: Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus et civilis. I–XI. Budae, 1829–1844.
- Flórenczi Okmt.   Flórenczi Okmánytár I–II. MTA kéziratára. Ms 4994./ két kötet..
- Gelcich–Thallóczy*,
1887   Diplomatarium Ragusanum. Ragusa és Magyarország összeköttetéseinek oklevéltára. Összeállította Gelcich József. Bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta Thallóczy Lajos. Bp., 1887.
- Házi*, 1921–1943   Sopron szabad királyi város története. Szerk.: Házi Jenő. Sopron, 1921–1943.
- Héderváry*,
1909–1920   A Héderváry család oklevéltára I–II. Szerk.: Radvánszky Béla, Závodszy Levente. Bp., 1909–1920.
- Iványi*, 1910   Bártfa szabad királyi város levéltára 1319–1526. I–II. Szerk.: Iványi Béla. Bp., 1910.
- Jacopo, Poggio*
úr fia, 1987   Filippo Scolari, ragadványnevén Spano úrnak, firenzei polgárnak az élete. Írta és összeszerkesztette Jacopo, Poggio úr fia. Latinról fordította Bastiano Fortini. In: Ozorai Pipo em-

- lékezete. Szerk.: Ferenc Vadas. Szekszárd, 1987. (Múzeumi Füzetek) 13–23. p.
- Lukcsics, 1931–1938* A XV. századi pápák oklevelei. I–II. Szerk.: Lukcsics Pál. Bp., 1931–1938.
- Online Catasto – *Online Catasto of 1427*. Version 1.3. Edited by David Herlihy, Christiane Klapisch-Zuber, R. Burr Litchfield and Anthony Molho. [Machine readable data file based on D. Herlihy and C. Klapisch-Zuber, *Census and Property Survey of Florentine Domains in the Province of Tuscany, 1427–1480*.] Florentine Renaissance Resources/STG: Brown University, Providence, R.I. 2002. www.stg.brown.edu/projects/catasto/overview_cimen. (utolsó letöltés ideje: 2007. dec.1.)
- OnlineTratte – Florentine Renaissance Resources, Online Tratte of Office Holders, 1282–1532. Machine readable data file. Edited by David Herlihy, R. Burr Litchfield, Anthony Molho, and Roberto Barducci. (Florentine Renaissance Resources/STG: Brown University, Providence, R. I. 2002. www.stg.brown.edu/projects/tratte/overview (utolsó letöltés ideje: 2007. dec.1.)
- Pitti, 1986* *Bonaccorso Pitti*: Ricordi. In: Mercanti Scrittori. Ricordi della Firenze tra Medioevo e Rinascimento. A cura di Vittorio Branca. Milano, Rusconi, 1986.
- Shepherd, 1825* Vita di Poggio Bracciolini. Ford. Tommaso Tonelli. Szerk.: William Shepherd. Firenze, Gaspero Ricci, 1825.
- Tkalčić, 1889* *J. B. Tkalčić*: Monumenta Historica Civitatis Zagabriae. I–X. Zagreb, 1889.
- Wenzel, 1874–1876* Magyar Diplomáciai Emlékek az Anjou korból. I–III. Szerk.: Wenzel Gusztáv. Bp., 1874–1876.
- Zsigmond-kori Oklt. Zsigmond-kori Oklevéltár I–IX. (1387–1422). Szerk.: Mályusz Elemér – Borsa Iván – C. Tóth Norbert. Bp., 1951–2004.

Irodalom

- Áldásy*, 1910   *Áldásy Antal*: Adatok Nagy Lajos király olaszországi összeköttetéseihez [1373–1380]. In: Történelmi Tár 11. köt. Bp., 1910. 1–7. p.
- Arany*, 2006   *Arany Krisztina*: Success and Failure. Two Florentine Merchant Families in Buda during the reign of King Sigismund (1387–1437). In: Annual of Medieval Studies at CEU. Szerk.: Szende Katalin and Judith A. Rasson. Vol. 12. Bp., 2006. 101–123. p.
- Arany*, 2007   *Arany Krisztina*: Siker és kudarc. Két firenzei kereskedőcsalád, a Melanesi-k és Corsini-k Budán Luxemburgi Zsigmond uralkodása (1387–1427) alatt. In: Századok 141. (2007) 943–966. p.
- Arany*, Firenzei–magyar kereskedelmi kapcsolatok a 15. században   *Arany Krisztina*: Firenzei–magyar kereskedelmi kapcsolatok a 15. században. In: Középkori magyar gazdaságtörténet a régészet és az anyagi kultúra tükrében. Megjelenés alatt.
- Astorri*, 1998   *Antonella Astorri*: La Mercanzia a Firenze nella prima metà del Trecento. Firenze, 1998.
- Bizzocchi*, 1982   *Roberto Bizzocchi*: La dissoluzione di un clan familiare: I Buondelmonti di Firenze nei secoli XV e XVI. In: Archivio Storico Italiano (1982/1) 140. 3–43. p.
- Branca*, 1973   *Vittore Branca*: Mercanti e librai fra Italia ed Ungheria. In: Venezia e Ungheria nel rinascimento. Szerk.: Vittore Branca. Firenze, Olschki, 1973. 335–352. p.
- Brucker*, 1962   *Gene A. Brucker*: Florentine Politics and Society, 1343–1378. Princeton, 1962.
- Budak*, 1995   *Neven Budak*: I fiorentini nella Slavonia e nella Croazia. In: Archivio Storico Italiano 153. (1995) 681–695. p.
- Conti*, 1984   *Elio Conti*: L'imposta diretta a Firenze L' imposta diretta a Firenze nel Quattrocento: 1427–1494, Roma, 1984.

- Djurić*, 2001   *Ivan Djurić: Il crepuscolo di Bisanzio, 1392–1448.* [Róma], Donzelli, 2001.
- Draskóczy*, 1994   *Draskóczy István: Olaszok a 15. századi Erdélyben.* In: Scripta manent. Ünnepi tanulmányok a 60. életévét betöltött Gerics József professzor tiszteletére. Szerk.: Draskóczy István. Bp., 1994. 125–145. p.
- Draskóczy*, 1996   *Draskóczy István: Adósjegyzék a 15. századból.* In: In memoriam Barta Gábor. Tanulmányok Barta Gábor emlékére. Szerk.: Lengvári István. Pécs, 1996. 93–113. p.
- Draskóczy*, 2001   *Draskóczy István: Kamarai jövedelem és urbura a 15. század első felében.* In: Gazdaságtörténet – Könyvtártörténet. Emlékkönyv Berlász Jenő 90. születésnapjára. Szerk.: Buza János. Bp., 2001. 147–167. p.
- Draskóczy*, 2004   *Draskóczy István: A sóigazgatás 1397. esztendei reformjáról.* In: Változatok a történelemre. Tanulmányok Székely György tiszteletére Szerk.: Erdei Gyöngyi – Nagy Balázs. Monumenta Historica Budapestinensia XIV. (Budapest: Budapesti Történeti Múzeum, 2004.) 285–293. p.
- Edler de Roover*, 1999   *Florence Edler de Roover: L'arte della seta a Firenze nei secc. XIV–XV.* Firenze, Olschki, 1999.
- Engel*, 1987   *Engel Pál: Ozorai Pipo.* In: Ozorai Pipo emlékezete. Szerk.: Vadas Ferenc. Szekszárd, 1987. 53–89. p.
- Engel*, 1996   *Engel Pál: Magyarország világi archontológiája, 1301–1457.* Bp., 1996.
- Engel*, 1998   *Engel Pál: Prozopográfia.* In: A történelem segédtudományai. Szerk.: Bertényi Iván. Bp., 1998. 37–38. p.
- Engel*, 2001   *Engel Pál: Szent István birodalma. A középkori Magyarország története.* Bp., 2001. (História Könyvtár. Monográfiák)
- Engel*, 2003   *Engel Pál: A Magyar Királyság jövedelmei Zsigmond korában.* In: Honor, vár, ispánság. Válogatott tanulmányok. Szerk.: Csukovits Enikő. Bp., Osiris, 2003. 426–433. p.

- Fügedi*, 1972 *Fügedi Erik*: Koldulórendek és városfejlődés Magyarországon. In: Századok 106. (1972) 69–96. p.
- Fügedi*, 1981 *Fügedi Erik*: A XV. századi magyar püspökök. In: Kolduló barátok, polgárok, nemesek. Tanulmányok a magyar középkorról. Bp., 1981. 89–113. p.
- Guidi*, 1981 *Guidobaldo Guidi*: Il Governo della Città-repubblica di Firenze del primo Quattrocento. Firenze, 1981.
- Ninci*, 1992 *Renzo Ninci*: Tecniche e manipolazioni ellettorali nel commune di Firenze tra XIV e XV secolo (1382–1434). In: Archivio Storico Italiano 150. (1992) 269–288. p.
- H-cz*, 1895 [*Herczeg Mihály*] *H-cz.*: Nagy Lajos udvari szállítója. In: Magyar Gazdaságtörténeti Szemle 2. (1895) 245. p.
- Hóman*, 1921 *Hóman Bálint*: A magyar királyság pénzügyei és gazdaságpolitikája Károly Róbert korában. Bp., 1921.
- Horváth–Huszár*, 1956 *Horváth Tibor Antal–Huszár Lajos*: Kamaragrófok a középkorban. In: Numizmatikai Közlöny 54–55. (1955–1956) 21–33. p.
- Huszár*, 1958 *Huszár Lajos*: A budai pénzverés története a középkorban. Bp., 1958.
- Jorga*, 1899–1902 *Nicola Jorga*: Notes et extraits pour servir á l’histoire des Croisades au XVe siècle. I–III. Paris, 1899.
- Kristóf*, 2001 *Kristóf Ilona*: Személyes kapcsolatok Váradon (1440–1526). In: Fons 8. (2001) 67–84. p.
- Kintzinger*, 2000 *Martin Kintzinger*: Westbindungen im spätmittelalterlichen Europa. Auswärtige Politik zwischen dem Reich, Frankreich, Burgund und England in der Regierungszeit Kaiser Sigmunds. Stuttgart, 2000. (Mittelalter-Forschungen, Bd. 2.)
- Klapisch–Herlihy*, 1988 *Klapisch-Zuber, Christiane–Herlihy, David*: I toscani e le loro famiglie. Uno studio sul catasto fiorentino del 1427. Bologna, 1988.

- Kubinyi*, 2001 *Kubinyi András*: Buda, Magyarország középkori fővárosa. In: *Tanulmányok Budapest Múltjából* 29. (2001) 11–23. p.
- Léderer*, 1932 *Léderer Emma*: A középkori pénzügyletek története Magyarországon (1000–1458). Bp., 1932.
- Majorossy*, 2005 *Majorossy Judit*: Krisztus Teste Konfraternitás helye a középkori pozsonyi polgárok életében. In: *Bártfától Pozsonyig. Városok a 13–17. században*. Szerk.: Csukovits Enikő – Lengyel Tünde. Bp., 2005. (Társadalom- és Művelődéstörténeti Tanulmányok 35.) 253–292. p.
- Mályusz*, 1958 *Mályusz Elemér*: Az izmaelita pénzverőjegyek kérdéséhez. In *Budapest Régiségei*. 18. (1958) 301–309. p.
- Mályusz*, 2007 *Mályusz Elemér*: Egyházi társadalom a középkori Magyarországon. Bp., 2007.
- Molho*, 1971 *Antony Molho*: Florentine public finances in the early Renaissance, 1400–1433. Cambridge, 1971.
- Najemy*, 1982 *John M. Najemy*: Corporatism and Consensus in Florentine Electoral Politics, 1280–1400. University of North Carolina Press, 1982.
- Nuti*, 1934 *Ruggero Nuti*: Un mercante pratese in Ungheria nel sec. XV. In: *Archivio Storico Pratese* 12. (1934) 1–5. p.
- Passerini*, 1858 *Luigi Passerini*: Genealogia e storia della famiglia Panciatichi. Firenze, 1858.
- Paulinyi*, 1933 *Paulinyi Oszkár*: A középkori magyar réztermelés gazdasági jelentősége. In: *Emlékkönyv Károlyi Árpád születése nyolcvanadik fordulójának ünnepére*. Budapest, 1933.
- Raukar*, 1969–1970 *Tomislav Raukar*: Zadarska trgovina solju u XIV i XV stoljecu. In: *Radovi filozofskog fakulteta, Zagreb* 7–8. (1969–70) 19–79. p.
- Raukar*, 1995 *Raukar Tomisláv*: I fiorentini in Dalmazia nel sec. XIV. In: *Archivio Storico Italiano* 153. (1995) 657–680. p.

- Rubinstein, 1997*   *Nicolai Rubinstein: The Government of Florence under the Medici (1434–1494). Oxford, 1997.*
Szerémi és Ernyei József: A Majtényiak és a Felvidék. Történelmi és genealógiai tanulmány. I. köt. Bp., 1913.
- Teke, 1984*   *Teke Zsuzsa: Az 1427. évi Firenzei Catasto. Adalékok a firenzei–magyar kereskedelmi kapcsolatok történetéhez. In: Történelmi Szemle 27. (1984) 42–49. p.*
- Teke, 1995/1.*   *Teke Zsuzsa: Firenzei üzletemberek Magyarországon 1373–1403. In: Történelmi Szemle 37. (1995) 129–150. p.*
- Teke, 1995/2.*   *Teke Zsuzsa: Firenzei kereskedőtársaságok, kereskedők Magyarországon Zsigmond uralmának megszilárdulása után 1404–1437. In: Századok 129. (1995) 195–214. p.*
- Teke, 2001*   *Teke Zsuzsa: A firenzeiek vagyoni helyzete a Zsigmond-kori Magyarországon az 1427. évi Catasto alapján. In: Történelmi Szemle 43. (2001) 55–60. p.*
- Teke, 2004*   *Teke Zsuzsa: Adalékok Zsigmond várospolitikájához (1387–1405). In: Változatok a történelemre. Tanulmányok Székely György tiszteletére. Szerk.: Erdei Gyöngyi – Nagy Balázs. Bp., 2004. (Monumenta Historica Budapestinensia 14.) 225–233. p.*
- Teke, Zsigmond és Ragusa*   *Teke Zsuzsa: Zsigmond és Ragusa. In: Engel Pál emlékkönyv. Megjelenés alatt.*
- Wenzel, 1863*   *Wenzel Gusztáv: Ozorai Pipo. Magyar történelmi jellemrajz Zsigmond király korából. Pest, 1863.*